

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνώσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξάμηνος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἓν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθῆναι 14 Φεβρουαρίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 11

ΜΑΡΓΙΤΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ)

Ἡ Μαργίττα ἦταν τὸ μόνο ἀνθρώπι-
νο πλάσμα, ποὺ ζοῦσε στὸ κομψὸ καὶ
καθάριο σπιτάκι, ποὺ εἶχαν χτίσει κον-
τὰ στὸ ἀρχοντικὸ, γιὰ τὶς κόττες καὶ
τὶς πάπιες. Τὸ σπιτάκι αὐτὸ βρισκόταν
στὴ θέσῃ τοῦ παλιοῦ πύργου, ποὺ τώ-
ρα πιά τὸν εἶχαν γκρεμίσει. Κοντὰ στὴν
αὐλὴ ἦταν μιὰ συστάδα ἀπὸ δέντρα καὶ
θάμνους. Σ' ἄλλους καιροὺς, ἦταν ἐκεῖ
ἓνας ὠραῖος κήπος ποὺ φτανε ὡς τὴ λί-
μνη. Κι' ἡ λίμνη τὴν ἔχει γίνοι βάλτος.

Κουρούνες καὶ καλιακούδες πετοῦσαν
μέσα στὰ γέρικα δέντρα. Ἦταν
ἄφθονες, κι' ὅταν κανένας κυ-
νηγὸς τὶς σημάδευε, δὲν ἔφευ-
γαν. Ξεφύτρωναν ἀπὸ παντοῦ
κοπάδια-κοπάδια κι' ὁ οὐρανὸς
γινόταν μαῦρος. Κι' οἱ φωνὲς
καὶ τὰ κρά-κοὰ ἀκούγονταν ὡς
κάτω στὸ κοτέτσι, ὅπου ἡ Μαρ-
γίττα καθόταν μοναχὴ. Κλωσ-
σόπουλα καὶ παππάκια χορο-
πηδοῦσαν πάνω στὰ τσόκαρά
της. Ἦξερε τὴν ἱστορίαν κάθε
κόττας καὶ κάθε πάπιας, ἀπὸ
τὴ στιγμή, ποὺ εἶχαν βγεῖ ἀ-
πὸ τ' αὐγὸ, κι' ἦταν περήφανη
γιὰ τὸ κοπάδι της καὶ γιὰ τὸ
ὠραῖο σπιτάκι, ὅπου στεγαζό-
ταν. Ὑπῆρχε ἐκεῖ μιὰ καμα-
ρούλα καθάρια καὶ ταχτική, ὅ-
πως τὴν ἠθελε ἡ κυρά της ἡ
ἀρχόντισσα, ποὺ συχνὰ ἐρχό-
ταν καὶ τὴν ἔδειχνε στοὺς ξέ-
νους της, ἀνθρώπους τῆς ἀρ-
χοντίας καὶ τῆς ἀριστοκρατίας.

Στὴν καμαρούλα ἦταν ἓνα
ντουλάπι, μιὰ πολυθρόνα κι' ἓ-
να κομμό, ὅπου βρισκόταν γιὰ
στολίδι μιὰ πλάκα ἀπὸ γυαλι-
σμένο χάλκωμα, μὲ τὴ λέξη
«Γκρούμπε» χαραγμένη ἀπά-
νω: ἦταν τὸ νομα τῆς παλιάς
κι' εὐγενικῆς οἰκογένειας, ποὺ
κατεῖχε ἄλλοτε τὸν πύργο κι'
ὅλο τὸ χτήμα. Τὴν πλάκα τὴν

εἶχαν βρεῖ στὸ χῶμα, ὅταν ἔσκαβαν γιὰ
νὰ χτίσουν τὸ σπιτάκι. Ὁ σκευοφύλα-
κας δῆλωσε πὼς δὲν εἶχε ἄλλη ἀξία.
παρὰ μόνο γιὰ ἐνθύμιο τῶν παλιῶν και-
ρῶν. Ὁ σκευοφύλακας αὐτὸς ἤξερε κα-
λὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ πύργου κι' ὅλων τῶν
περιχώρων, ἀπὸ τὴν πρὶν ἀρχαία ἐποχὴ.
Αὐτὰ ποὺ ἤξερε τὰ εἶχε διαβάσει στὰ
βιβλία, καὶ φύλαγε μάλιστα ἀποσπάσμα-
τα ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ μέσα σ' ὅλα τὰ
συρτάρια.

Ὅμως μέσα στὸ δάσος ἦταν μιὰ γριά
κουρούνα, ποὺ ἤξερε πρὶν πολλὰ ἀπ' αὐ-
τόν, καὶ συχνὰ διηγόταν περίεργες ἱ-
στορίες, ἀλλὰ τὶς διηγόταν στὴ γλῶσσα

της, δηλαδὴ στὴ γλῶσσα τῶν πουλιῶν,
κι' ὁ σκευοφύλακας δὲν τὴν καταλάβαι-
νε ὅσο σπουδασμένος κι' ἂν ἦταν.

Στὶς ζεστὲς καλοκαιρινὲς μέρες, αἱ ἄ-
χνες ποὺ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὸ βάλτο, σχη-
μάτιζαν πίσω ἀπὸ τὰ γέρικα δέντρα μιὰ
ἄσπρη καταχνιά, ποὺ ἀπὸ μακριὰ τὴν
περνοῦσε κανεὶς γιὰ λίμνη. Αὐτὸ τὸ φαι-
νόμενο τὸ παρατηροῦσε κανεὶς ἀπὸ τὴν
ἐποχὴ ποὺ ὁ ἱππότης Γκρούμπε ζοῦσε
ἀκόμα, κι' ὑψωνόταν ἀκόμη ὁ ἱπποτικὸς
πύργος μὲ τοὺς κοκκινωποὺς ψηλοὺς
τοίχους του. Μετὰ τὴν κινητὴ γέφυρα,
περνοῦσε κανεὶς κάτω ἀπὸ ἓναν πύργο,
ποὺ ὁδηγοῦσε σ' ἓναν μακρὸ πλακό-
στρωτο διάδρομο, καὶ στὴν ἄκρῃ
ἀπαντοῦσε τὰ διαμερίσματα τῶν
ἀρχόντων. Τὰ παράθυρα ἦταν στε-
νὰ μὲ τζαμάκια πολὺ μικρά, ἀκό-
μη καὶ στὴ μεγάλη σάλα τοῦ
χοροῦ.

Ὅσο θυμάται ἄνθρωπος, στὴν
ἐποχὴ τοῦ τελευταίου Γκρούμπε,
χορὸς δὲν ἐδόθηκε σ' αὐτὴ τὴ
σάλα. Ὡστόσο βρισκόταν ἀκό-
μη ἓνα παλιὸ ταμπουρίνο καὶ
ἓνας ἄσκαυλος, ποὺ τᾶπαιζαν ἄλ-
λοτε στοὺς χοροὺς. Βρισκόταν ἀ-
κόμα ἓνα μεγάλο, ὁμορφοσκαλι-
σμένο μπαούλο, ὅπου φύλαγαν
κρεμμύδια καὶ σπόρους ἀπὸ σπά-
νια λουλούδια. Ἡ κυρία Γκρούμπε
ἀγαποῦσε, βλέπετε, τὰ φυτὰ καὶ
καλλιεργοῦσε κάθε λογῆς λουλού-
δια καὶ δεντράκια.

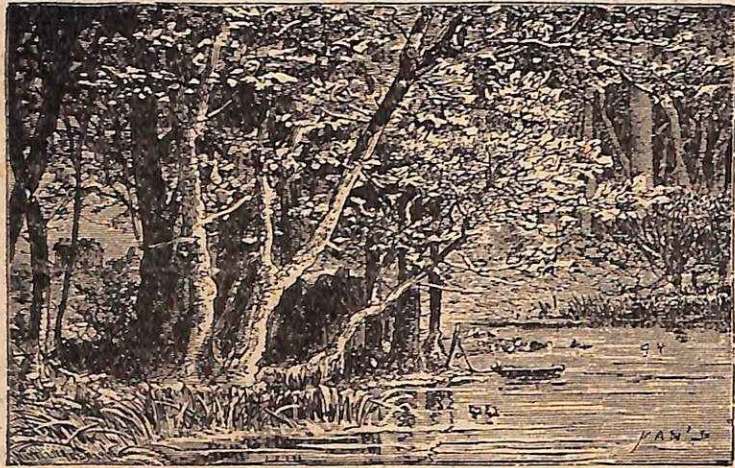
Ὁ ἱππότης ὅμως προτιμοῦσε νὰ
τρέχη μὲ τ' ἄλογό του στὸ δάσος
καὶ νὰ κυνηγᾷ ἀγρίοχοιρους καὶ
λύκους. Ἡ μικρὴ του κόρη, ἡ Μα-
ρία, τὸν συνόδευε πάντα ὡς ἓνα
σημεῖο τοῦ δρόμου. Πέντε χρόνων
μικρούλα, στεκόταν ἴσια καὶ πε-
ρήφανη πάνω σ' ἄλογό της καὶ
κοίταζε θαρρετὰ τριγύρω της μὲ
τὰ μεγάλα μαῦρα της μάτια. Εὐ-
χαρίστησή της ἦταν νὰ τινάζῃ τὸ
μαστίγιό πάνω στὰ σκυλιὰ τοῦ κυ-
νηγιοῦ. Ὁ πατέρας της ὅμως θὰ
προτιμοῦσε νὰ τὸ τινάζῃ πάνω στὰ

«Ἡ Μαργίττα καθόταν στὸ κοτέτσι μοναχὴ.» (Σελ. 121, στ. α'.)

χωριατόπουλα, που έτρεχαν για να ι-
δοῦν τους άρχοντες όταν περνούσαν.

Κοντά στ' άρχοντικό, ζούσε μέσα σ'
ένα καλύδι ένας χωριάτης που είχε ένα
γιό στην ηλικία της μικρής άρχοντοπού-
λας, που τον έλεγαν Σόρεν. Ο μικρός
ήξερε μια χαρά να σκαρφαλώνη στα
δέντρα, κι' ή κόρη του άρχοντα τον έ-
δωζε ν' ανεβαίνει για να της σώνη φω-

«Ήταν ένας ώραιος κήπος που έφτανε ως τη λίμνη...»
(Σελ. 121, στ. α').

λιές από πουλιά. Τα κακόμοιρα τὰ που-
λιά, οι γονείς των μικρών, φώναζαν
μ' όλα τους τὰ δυνατά. Μια φορά ένα
μεγάλο κοράκι χτύπησε για καλὰ τὸ
παιδί στο μάτι. Έτρεξε αίμα, αίμα πολύ
κι' έλοι νόμισαν πως τὸ παιδί θὰ στρα-
βωνόταν. Ἄλλα στο τέλος έγιανε

Ἡ Μαρία, ή κόρη του άρχοντα, τον
έλεγε Σόρεν μου. Αυτό ήταν με-
γάλη εὔνοια κι' ωφέλησε πολύ τον Ζόν,
τον πατέρα του Σόρεν.

Μια μέρα είχε κάμει κάποιο σφάλμα
και τον καταδίκασαν ν' ανεβή στο ξύ-
λινο άλογο. Τὸ «άλογο» αυτό βρισκόταν
στη μέση της αὐλῆς. Τὸ άποτελοῦσαν
τέσσερα ξύλα, που παρίσταναν τὰ πόδια,
και από πάνω ένα πέμπτο πιό μεγάλο
που παρίστανε τὴ ράχη του ζώου. Σ' αυτό
υποχρεώθηκε νὰ καθαλλικήψη και του
κρέμασαν βάρη από τὰ πόδια για νὰ
υποφέρη και νὰ μὴ μπορῇ νὰ σαλέψη.
Πονούσε λοιπόν ο δυστυχισμένος και
βογγούσε. Ο Σόρεν έλαιγε και παρα-
καλοῦσε τὴ μικρή νὰ μεσολαβήσῃ γι'
αὐτόν. Ἡ μικρή τότε πρόσταξε άμέσως
νὰ κατεβάσουν από τὸ άλογο τον πα-
τέρα του Σόρεν της, κι' επειδή δεν
υπάκουσαν άμέσως, χτύπησε τὰ πόδια
της και πήγε και τράβηξε από τὸ φόρε-
μα τον πατέρα της τον ίππότη. Ο,τι
ήθελε έννοῦσε νὰ γίνῃ. Στο τέλος της
πέρασε κι' ο Ζόν ελευθερώθηκε.

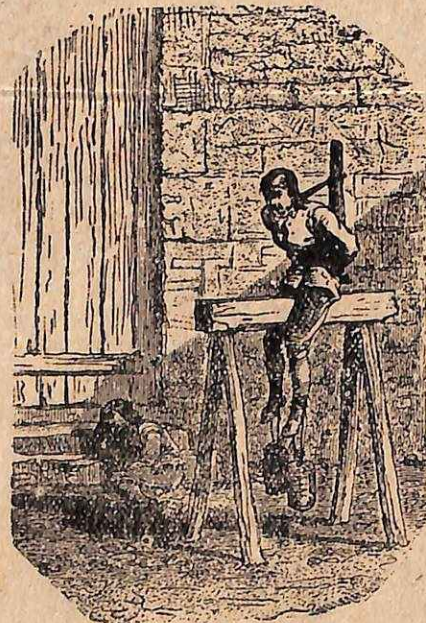
Ἡ κυρία Γκρούμπε, όταν τῷμαθε,
χάιδεψε τὰ μαλλιά της κόρης της και
τὴν κοίταξε με στοργή. Ἡ μικρή δεν
έννοιωθε τὸ γιατί.

Ἡ Μαρία προτιμοῦσε νὰ παίξῃ με τὰ
σκυλιά, παρὰ νὰ μένῃ με τὴ μητέρα
της, που πήγαινε συχνά στον ώραιό
κήπο που έφτανε ως τὴ λίμνη, τὴ σκε-
πασμένη με νούφαρα και άλλα νερολού-
λουδα. Τῆς άρεσε αὐτὴ ή ώραία τοπο-
θασία και συχνά καθόταν κάτω άπ' ένα
σπάνιο δέντρο, μια μκύρη δειά, που
τὴν είχαν φέρει από τις τροπικές χῶρες
και τὴν είχαν φυ-
τέψει παράμερα
από τὰλλα δέν-
τρα, για νὰ τὴ
βλέπῃ πολύ ο ή-
λιος· γιατί στον
ίσκιο τὰ φύλλα
της θὰ γινόνταν
και πάλι πράσινα.
Σερριανούσε και
κάτω από μια σει-
ρά καστανιές. Έ-
κει, καθως και σ'
δλα τὰ δέντρα και
τὰ χαμιόδεντρα
τριγύρω, ήταν ένα
σωρό φωλιές: θά-
λεγε κανείς, ότι
τὰ πουλιά ήξεραν
πως κανείς δὲ θὰ
πήγαινε κει πέρα

νὰ ρίξῃ τουφεκιά: ή κυρία τότε άπαγο-
ρεύσει.

Ἡ Μαρία όμως μαζί με τὸ Σόρεν
πήγαιναν κι' έπιαναν τὰ πουλιά, και ο
μικρός σκαρφάλωνε άπάνω και κατέβασε
πουλάκια, που ακόμη τὰ φτερά τους δεν
είχαν φυτρώσει. Οι γονείς και τὰλλα
πουλιά φτερούγιζαν έδω και κει και φώ-
ναζαν με θυμό και με άγωνία, και γινό-
ταν τότε σωστό πανδακμόνιο από φωνές
πουλιών.

— Μὰ τί κάνετε κει, καλὰ μου παι-

«Τὸν καταδίκασαν νάνεβῃ στο ξύλινο
άλογο...» (Σελ. 121, στ. γ').

διά; εἶπε ή καλή κυρία, καθως άκουσε
μια μέρα τὸ θόρυβο. Αυτό είναι κρέμα
στο Θεό.

Ο Σόρεν έμεινε σαστισμένος και άμί-
λητος. Ἡ μικρή δεσποινίς κοίταξε μια
στιγμή χάμω, αλλά άμέσως σήκωσε
πάλι τὸ κεφάλι και άπάντησε με ύφος
σκληρό και λιγόλογο:

— Ο μπαμπάς μουδῶσε τὴν άδεια.
— Κρά, κρά! Ἄς φύγουμε από δω!
φώναξαν τὰ μεγάλα μαῦρα πουλιά, και
έλοι τὰ κοπάδι φτερούγιε μακριά.

Τὴν άλλη μέρα όμως ξαναγύρισαν ε-
λα μαζί: τόσο πολύ άγαπούσαν τὸ μέρος
αὐτό, όπου είχαν ζήσει από παιπού σὲ
πατέρα

Ἡ καλή κι' ευγενική κυρία δεν έμει-
νε πολὺν καιρό στ' άρχοντικό της. Ο
Θεός τὴν κάλεσε κοντά του στον οὐρα-
νό, όπου ήταν περισσότερο ή πατρίδα
της παρὰ στον παλιό φεουδαλικὸ πύργο.
Όταν πήγαν τὸ σώμα της στην έκ-
κλησιά, ενώ οι καμπάνες χτυποῦσαν
λυπητερά, τὰ μάτια όλων των φτωχῶν
γέμισαν δάκρυα, γιατί ήταν πάντα κα-
λὴ για όλους.

Όταν έφυγε αὐτή, κανείς δὲ φρόντι-
σε πια για τον κήπο και τὰ λουλούδια:
έ κήπος γέμισε βότους και άγριάδες.

Ο άφέντης Γκρούμπε ήταν σκληρός
άνθρωπος, καθως έλεγαν. Ἡ κόρη του
 όμως, αν και τόσο μικρή, ήξερε νὰ τον
μερεῦει. Όταν του ζητούσε κάτι, στο
τέλος γελοῦσε και τῆς έκανε πάντα τὸ
χατήρι. Τώρα ήταν δώδεκα χρονῶν κι'
είχε γίνῃ ψηλὴ και γερὴ κοπέλλα. Ο-
ταν κοιτούσε με τὰ μαῦρα της μάτια
τοὺς ανθρώπους, τὸ βλέμμα της τοὺς
περνούσε πέρα πέρα. Ἀνέβαινε στ' ά-
λογο σαν άντρας και σημάδευε σαν τὸν
καλύτερο κυνηγό.

Μια μέρα ήλθαν έπισκέπτες, οι πιό
ευγενικοι έπισκέπτες που μπορεί κανείς
νὰ δεχτῇ. Ένας νεαρός βασιλιάς κι' ο
εὐγούμενός του Οὐλρικ - Φρέδεрик -
Γκίλδενλόου. Θάμεναν μερικές μέρες
στο παλάτι του άρχοντα Γκρούμπε, για
νὰ κυνηγήσουν έναν άγριόχοιρο.

Ο Γκίλδενλόου κάθισε στο τραπέζι
πλάι στη Μαρία και θέλησε νὰ τὴ φιλή-
σῃ σὰ νὰ ήταν συγγενείς. Ἡ μικρή ο-
μως τοῦδωσε ένα μπάτσο κι' έλοι έβα-
λαν τὰ γέλια, κι' ο βασιλιάς εἶπε δτι ή
μικρή είναι ένα χαριτωμένο άγρίμι.

Μὰ πὸς άστείο ήταν, πέντε χρόνια
αργότερα, όταν ή Μαρία ήταν δεκαεφτά
χρόνων, κι' ο άρχοντας Γκίλδενλόου έ-
στειλε ταχυδρόμο μ' ένα γράμμα, όπου
ζητοῦσε τὸ χέρι της άρχοντοπούλας.

— Είναι ο πιό ευγενικός άπ' όλους
τοὺς άρχοντες του βασιλείου, εἶπε ο άρ-
χοντας Γκρούμπε στην κόρη του. Πρέ-
πει νὰ τὸ σκεφθῆς.

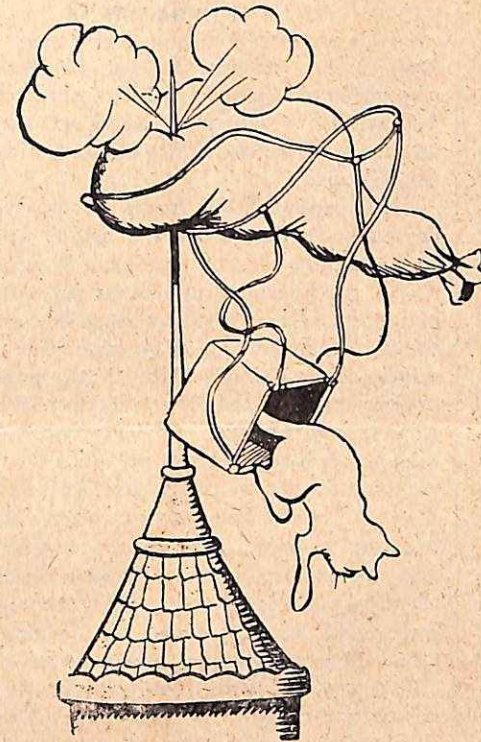
— Δὲ δίνω πεντάρα γι' αὐτόν, εἶπε
ή Μαρία.

Ὅσῳ, τίποτα δεν ταίριαζε πιό πο-

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ'.

Ἄεροναύτης κι' εἰγὼ μιὰ φορά!
Χωρίς νὰ ξέρω τί μου γίνεται, νὰ
βρεθῶ άξαφνα, όλομόναχος, στο
σκαφίδι ενός μπαλλονιού, που αντί
νὰ τὸ διευθύνω, νὰ με διευθύνῃ!

Ἀπὸ τὸ φόβο μου, δεν εἶχα δύ-
ναμη οὔτε νὰ νιαουρίσω. Ὅσοι μ'
έβλεπαν από κάτω, θὰ θαύμαζαν...
τὴ γεναιότητά μου. Καί γι' αὐτὸ βέ-
βαια χειροκροτοῦσαν τόσο πολύ.

Σὲ λίγες όμως στιγμές, δεν έβλε-
πα κανέναν από τὴ γῆ και δεν ά-
κουγα τίποτα. Βρισκόμουν σὰ σύν-
νεφα, σὰ οὐράνια. Μὰ και κανέ-
νας, υποθέτω, από τὴ γῆ δεν θὰ μ'
έβλεπε, εκτός πια αν εἶχε τηλε-
σκόπιο.

Καί τώρα, ὡς πού θάνέβαινα;
ὡς πού θὰ έφτανα; κι' από πόσα
μέτρα ύψος θὰ γκορεμιζόμουν; Ἀπὸ
χίλια; από δυὸ χιλιάδες; από πέντε
χιλιάδες;... Ἀλίμονό μου!

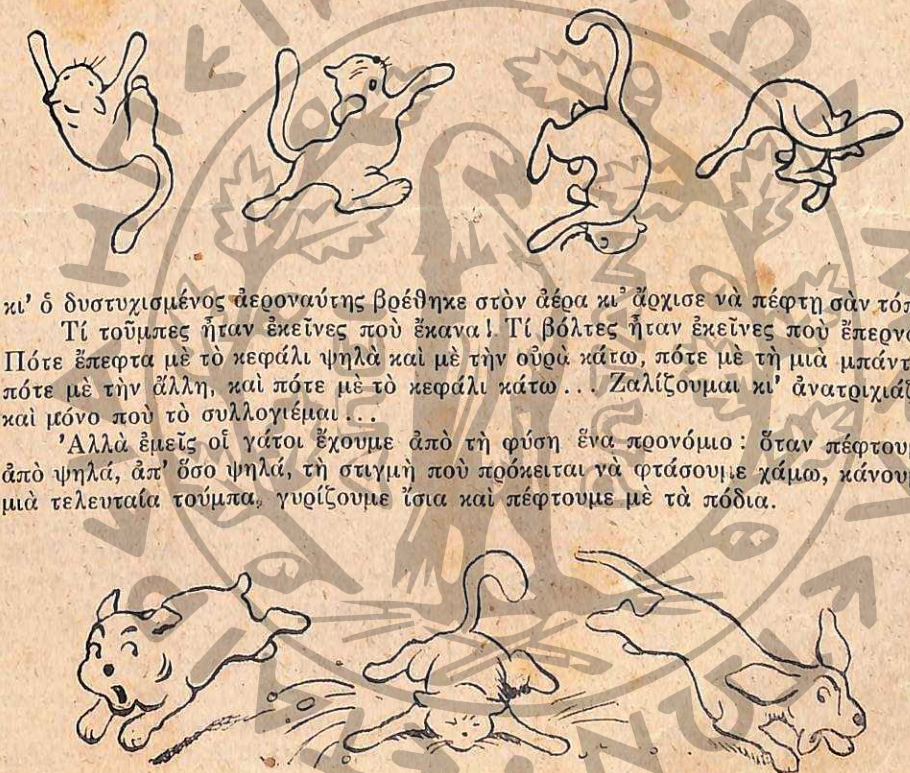
Ἡ καρδιά μου χτυποῦσε, ταῦτιά
μου βοῦνιζαν. Ἐκλεισα τὰ μάτια μου
από τὴ ζάλη και περίμενα... τὸ
θάνατο μου.

Ἄξαφνα έννοιωσα πως κατέβαινα.

Ναί. Τὸ μπαλλόνι, που ήταν γεμάτο γκάζι, εἶχε άρχίσει νὰ ξεθυμαίνῃ, νὰ
ξεφουσκώνῃ και νὰ κατεβαίνῃ.

Κατεβαίνοντας έτσι, βοήκε τὴ μύτη ενός άλεξιέρανου, σὲ μιὰ υπερύψηλη
καμινάδα, που τὸ τρύπησε και τὸ σούβλισε σαν κοτόπουλο.

Μπράφ! άκούστηκε ένας φοβερός κρότος. Δηλαδή μόνο εἰγὼ θὰ τον άκουσα
εκεί-πάνω. Τὸ μπαλλόνι έσκασε, τὸ σκαφίδι με τὴν έκρηξη άναποδογυρίστηκε

κι' ο δυστυχισμένος άεροναύτης βρέθηκε στον άέρα κι' άρχισε νὰ πέφτῃ σαν τόπι.

Τί τοῦμπες ήταν εκείνες που έκανα! Τί βόλτες ήταν εκείνες που έπερνα!
Πότε έπεφτα με τὸ κεφάλι ψηλά και με τὴν οὐρά κάτω, πότε με τὴ μιὰ μπάντα,
πότε με τὴν άλλη, και πότε με τὸ κεφάλι κάτω... Ζαλίζομαι κι' ανατριχιάζω
και μόνο που τὸ συλλογιέμαι...

Ἄλλὰ εἰμεις οι γάτοι έχουμε από τὴ φύση ένα προνόμιο: όταν πέφτουμε
από ψηλά, άπ' όσο ψηλά, τὴ στιγμὴ που πρόκειται νὰ φτάσουμε χάμω, κάνουμε
μιὰ τελευταία τούμπα, γυρίζουμε ίσια και πέφτουμε με τὰ πόδια.

«Έτσι κι' εγώ την τελευταία στιγμή γύρισα ίσια και μπράμι! Ήπια με τὰ τέσσερα στὸ χῶμα ἐνὸς περβολιοῦ, ἀνάμεσα σὲ δυὸ σκυλιά, πὺν τόσο ξαφνιάστηκαν καὶ τρόμαξαν τὰ δόντυχα, βλέποντας ἄξαφνα νὰ πέφτῃ μπροστά τους ἐν' ἄσπρο πτόμα ἀπὸ τὸν οὐρανό, ὥστε τὸβαλαν στὰ πόδια, τὸ ἕνα ἀπὸ δῶ, τὸ ἄλλο ἀπὸ κεῖ, σὰ νὰ τὰ κυνηγοῦσαν...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΚΥΛΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΟΙ

ΚΥΝΗΓΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὸ διήγημα αὐτὸ εἶναι βγαλμένο ἀπὸ ἕνα μεγάλο γράμμα πὺν μοῦ ἔστειλε τελευταία ἡ μικρή μου φίλη Ἑλένη Καραῶνη ἢ Ἀστέρη τῆς Μαρίας. Καθὼς θὰ ἴδῃτε, μοῦ ἐξιστορεῖ ἕνα τραγικὸ—γιὰ τὰ σκυλιά, εὐτυχῶς, μὴ—ἐπεισόδιο κυνηγιοῦ, πὺν συνέβη πέρου, ὅταν ἡ φίλη μου, πὺν εἶχε ἀκολουθεῖ τὸν πατέρα της σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι, ἔξω ἀπὸ κάποιο μακεδονικὸ χωριό, ἦταν μόλις δεκατεσσάρων χρονῶν. Εἶναι λοιπὸν ἕνα διήγημα καθαντὸ ἐκ τοῦ φυσικοῦ, γραιμμένο, ὅχι γιὰ νὰ δημοσιευθῇ, ἀπὸ μιὰ ψυχική ἀνάγκη πὺν αἰσθάνθηκε ἄξαφνα ἡ φίλη μου στὴν ἀνύμνησή του πᾶνω στὸ χόρνο. Γι' αὐτὸ εἶναι τόσο δημοφ, ζωντανό, ἀληθινὰ σπαραχτικό, καὶ γι' αὐτὸ ἀξίζει νὰ δημοσιευθῇ, νὰ τὸ ἀπολαύσουν ὅλοι, ὅπως κι' ἐγὼ πὺν τὸ πρωτοδιάβασα. Φυσικά, ἡ φίλη μου ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τῆς ἐκφράσεως, δηλαδή «γράφει ὡραία». Ἀμφιβάλλω ὅμως ἂν θὰ ἔγραφε ποτὲ ἔτσι ἐν' ἄλλο πρᾶγμα πὺν δὲν τῆς συνέβη τῆς ἰδίας, πὺν δὲν τὴν συγκίνησε τόσο βαθιὰ καὶ πὺν θὰ τὸ ἔγραφε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ... δημοσιευθῇ, ὅπως γράφονται συνήθως τὰ περισσότερα πὺν δημοσιεύονται. Ἀπὸ σημαίνει ὅτι ὁ καλύτερος συγγραφέας εἶναι πάντα ἑκείνος πὺν δὲν τὸ ἔχει, πὺν δὲν τὸ φαντάζεται ἂν πὺν εἶναι, ἀλλὰ γράφει γιὰτὶ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ γράψῃ κατὰ κ' ἔτσι, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἐκδηλώνει καὶ τὸ φυσικὸ του δῶρο, ἀπαράλλαχτα σὰν τὸ πούλακι πὺν κελαιδεῖ.—Σ. τ. Διαπλ.

Ἦταν ἀρχὲς τοῦ Γενάρη κι' ὁ χειμῶνας πρὸ δεκαπέντε περίπου ἡμερῶν εἶχε εἰσέλθει στὴ χειρότερη φάση του. Καὶ τὰ Χριστούγεννα κι' ὁ Ἅγιος Βασίλης μᾶς βρῆκαν δόλοαυροσ ἀπὸ τὸ ἄθρονο χιόνι. Ἐνα βράδυ πὺν ἔξω χιόνιζε ἄκατάπαυστα, εἴχαμε μαζευτεῖ γύρω στὸ τζάκι ὁ μπαμπάς, ἡ μαμμὰ, ὁ Ντάβυ κι' ἐγὼ, κι' ἀκούγαμε τὴ γαϊγιά, πὺν καθόταν πὺν κοντὰ στῇ φωτιά ἀπ' ὅλους μᾶς καὶ μᾶς ἔλεγε διάφορες ἱστορίες. Ἐτσι πέρασε ἡ ὥρα κι' ἔφθασε δέκα περίπου. Τότε ἡ γαϊγιά ἀφ' ὅς μᾶς φίλησε ὅπως συνήθιζε κάθε βράδυ, μᾶς ἔστειλε νὰ κοιμηθῶμε.

Ἀλλὰ ἐκείνη τὴν ὥρα κτύπησε ἡ πόρτα κι' ἔτρεξα ν' ἀνοίξω. Ἐνας ἀνθρώπος, χωμένος σὲ μιὰ χοντρή κάπα, ραντισμένη μὲ ἄθρονο χιόνι, μπῆκε καὶ μὲ μεγάλη χαρὰ προχώρησε πρὸς τὸ τζάκι πὺν καθόταν ἀκόμη ὁ μπαμπάς, καὶ μὲ δυνατὴ φωνὴ εἶπε: «Αἱ! ἀφέντη, γυρίζει ὁ καιρός, αὐριο θᾶναι καλὴ μέρα. Τί λές; πᾶμε κυνήγι;» Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ πὺν χιόνι, πολλὰ περιμένοντες.

Ὁ μπαμπάς, ξέροντας ἀπὸ ἄλλες φορές πὺν ὁ δασοφύλακας—αὐτὸς ἦταν ὁ νυκτερινὸς ἐπισκέπτης μᾶς—ἐμάντευε καλὰ τὸν καιρὸ, καὶ ἐπειδὴ εἶχε δεκα-

κτὼ ἡμέρες νὰ πᾶν κυνήγι, δέχτηκε μ' εὐχαρίστηση, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι τοῦ σπιτιοῦ, γιὰτὶ τὸν ἔβλεπαν νὰ στενοχωρεῖται ὅσον καιρὸ δὲν ἔβγαине. Πάθος κι' αὐτὸ.

Μόνο ἐμένα ἢ πρόταση δὲν μ' ἐνθουσίασε, γιὰτὶ ἡ τελευταία φράση τοῦ δασοφύλακα «ἔπειτα ἀπ' αὐτὸ τὸ χιόνι, πολλὰ περιμένουμε» μοῦ ἔκαμε ἄσχημη ἐντύπωση. Ἦταν σὰν ἕνα προαίσθημα, ὅτι σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι θὰ γινόταν κάποιο κακό. Σὲ κανένα δὲν εἶπα τίποτα, γιὰτὶ φοβόμουν μὴ μὲ ἐκλάβουν γιὰ φαντασιόπληκτη καὶ ὑστερική· μόνο ἐξήγησα νὰ πᾶω κι' ἐγὼ στὸ κυνήγι, ἀλλὰ ὁ οὐρανὸς δὲν ἔδινε τὴν ἄδεια στὸ ἀστέρι του... Ἐπειδὴ ὅμως εἶχα πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ μὴν ἀφήσω μόνο τὸν μπαμπά, κατόρθωσα μὲ πολλὰ παρακλήσεις νὰ πάρω τὴν ἄδεια, χωρὶς νὰ βρεθῶ στὴν ἀνάγκη νὰ ἐξωτερικεύσω τοὺς φόβους μου. Ὁ δασοφύλακας, ἀφ' ὅς πῆρε κι' αὐτὸς τὴν ὑπόσχεση τοῦ μπαμπᾶ, μᾶς καληνύκτισε, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἦλθε πρῶτ' πρῶτ' νὰ μᾶς πάρῃ.

Ἀκόμη δὲν εἶχε χαράξει, ἀλλὰ ἡ μέρα φαινόταν ὅτι θάταν καλὴ. Τὸ χιόνισμα εἶχε πάψει καὶ τὸ φεγγάρι ἔβγαине κάπου-κάπου ἀπὸ τὰ ἀραιωμένα σύννεφα καὶ, ρίχνοντας τὸ ἐλαρὸ φῶς του στὴ σκοτεινὴν μετὰ τὸ κρύο δόλοαυρο μπαμπάκι γῆ, ἔκανε τὸν κάμπο καὶ τὰ γύρω βουνὰ ν' ἀκτινοβολοῦν σὰν κανένα μυθικὸ κάτασπρο παλάτι. Ὁ οὐρανός, ἑσάστερος πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς, μόλις ἦταν λιγάκι πὺν φωτεινὸς ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο μέρος του.

Τέλος, φωτιζόμενοι μόνο ἀπὸ τὸ φεγγάρι, ξεκινήσαμε, ἐγὼ μὲ τὸν Ἐκτορα, ὁ μπαμπάς μὲ τὴν Λίτσα καὶ ὁ δασοφύλακας μὲ τὸν Φόν. Ἀλλὰ μολονότι ἡ παρέα μᾶς ἦταν μεγάλη—ἀδιόφορο ἂν οἱ μισοὶ ἦσαν ζῶα, (ἐκὰν ὅμως ν' ἀντικαταστήσουν καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς δυὸ ἀνθρώπους τὸ καθένα)—καὶ ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἐβιάζαν χαρούμενοι, τὸ κακὸ ἔκείνο προαίσθημα πὺν μὲ εἶχε πιάσει, μοῦ πίεζε φοβερὰ τὰ στήθη, κι' ἔκανε τὴν καρδιά μου νὰ κτυπᾷ πολλὴ δυνατὰ. Μὲ διάφορες κακὲς σκέψεις, ἀκολουθώντας ἀσυναίσθητα τοὺς προηγούμενους μου, ἔφθασα σ' ἕνα λόφο. Ἀπ' ἐκεῖ ἀρχίζει ἐν' ἀπέραντο δάσος ἀπὸ δρῦς. Τὰ σκυλιὰ τραβοῦσαν μὲ δύναμη τῆς ἀλυσίδες τους γιὰ νὰ τ' ἀφήσωμε ἐλεύθερα. Κι' ἀφ' ὅς, κατὰ συμβουλή τοῦ μπαμπᾶ, ἔρριξε ὁ δασοφύλακας δυὸ πυροβολισμούς στὸν ἄερα, ἂν ὑπῆρχαν ἐκεῖ κοντὰ λύκοι νὰ φύγουν, ἀφήσαμε τὰ σκυλιὰ νὰ τρέξουν

καί, ἐπειδὴ φαίνεται εἶχαν ἀνακαλύψει ἴχνη θηραμάτων, ἔτρεχαν μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ γαυρίζοντας. Σὲ λίγα λεπτά χάθηκαν μέσα στὸ δάσος καὶ μόνο τὰ γαυγίσματά των ἀκούγαμε.

Τότε ὁ μπαμπάς ἔστειλε τὸν δασοφύλακα νὰ κρυφθῇ σὲ κάτι χαμόδεονδρα καὶ νὰ ἔχῃ ἔτοιμο τὸ δίκανο, μόλις περάσῃ λαγὸς ἢ ἄλλου κυνηγημένη ἀπὸ τὰ σκυλιὰ, νὰ ρίξῃ. Ἀφ' ὅς ἐδιάλεξε καὶ γιὰ τὸν ἑαυτοῦ ἕνα κατάλληλο μέρος, μοῦ ἔδειξε καὶ μένα μιὰ θέση, ἑκατὸ περίπου μέτρα μακριὰ του, σὲ ὑψηλότερο μέρος, γιὰ νὰ εἶμαι προφυλαγμένη ἀπὸ τὰ σκάγια, καὶ μοῦ σύστησε νὰ κρύβουμαι γιὰ νὰ μὴ μὲ βλέπουν τὰ θηράματα. Καθὼς ὅμως προχωροῦσα γιὰ τὴ θέση μου, εἶδα ἕνα λαγὸ νὰ πετιέται ἀπὸ κάτι κλαδιά καὶ νὰ πέρνῃ τὸν κατήφορο. Μόλις τὸν ἀντελήφθῃ, ὁ μπαμπάς τὸν πυροβόλησε καὶ τοῦ ἔσπασε τὰ μπροστινὰ πόδια. Ὁ λαγὸς, ἀνίκανος πᾶ νὰ τρέξῃ, ἔκαμε μερικά πηδημάτα ἀκόμη καὶ σταμάτησε. Τότε ἔτρεξε ὁ μπαμπάς, τὸν ἔπιασε ζωντανό, μὲ φώναξε καὶ μοῦ τὸν ἔδωσε νὰ τὸν κρατῶ.

Ὅταν ἔφευγα πάλι γιὰ τὴ θέση μου, ἡ φύση ἔδῃ εἶχε φωτισθῇ ἀπὸ τὸ λυκαυγές. Τὰ ἄστρα τοῦ Ὑδροχόου ἔδειχναν ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἔτοιμαζόταν νὰ κάμῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴ βόλτα του πᾶνω στὸ πύρινο ἄρμα του, κι' ἕνα μικρὸ σινεφάκι ἐχρυσίζε ἀπὸ τὰ πρῶτα του βέλη. Ὅταν ἔφθασα στὴ θέση μου κι' ἔκανα νὰ κρυφθῶ, μὲ φρίκη ἀναγνώρισα, στὸ ἀπᾶντο ἀκόμη χιόνι, πατήματα λύκου καὶ νωπὲς σταγόνες ἀπὸ αἷμα πὺν δὲν εἶχαν στᾶξει βέβαια ἀπὸ τὸν λαγὸ πὺν κρατοῦσα. Δὲν εἶχα συνῆλθε ἀκόμη ἀπὸ τὸν τρόμο μου, καὶ ἄκουσα τὰ πεγνωσμένα γαυγίσματα τοῦ Ἐκτορος.

Ἀμέσως μιὰ ἰδέα μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ: ὅτι κάποιος λύκος εἶχε κρυφτεῖ σὰ κλαδιά πὺν θὰ κρυβόμουν ἐγὼ, καὶ ὅταν ἄκουσε τοὺς πρώτους πυροβολισμούς, πῆρε τὸν ἀνήφορο, καὶ ὁ Ἐκτωρ, ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη κάποιου θηράματος βρέθηκε κοντὰ του κι' ἐκείνος τὸν ἀπάαξε!

Τὰ γαυγίσματα τοῦ Ἐκτορος ὄλο καὶ πὺν δυνατὰ γινόταν καὶ περισσότερο ἀπελπιστικά. Μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου εἶδα τὸν σκύλο μου νὰ παλεύῃ μὲ κείνον τὸ λύκο. Τώρα τὰ γαυγίσματα ἄρχισαν νὰ γίνονται ἀσθενέστερα καὶ σὰ νὰ συνοδεύονταν ἀπὸ βαθεῖς στεναγμούς. Γιὰ μιὰ στιγμή μοῦ φάνηκε πὺν ἔβλεπα τὸν Ἐκτορα νεκρὸ πᾶ στὸ στόμα τοῦ ἀπαίσιου λύκου. Ἡ ἰδέα αὐτὴ μ' ἔκανε νὰ τρελλαθῶ. Ἐκλονίστηκα νὰ πῶ. Μοῦ ἦλθε ἕνα εἶδος μισολυποθυμίας καὶ κοίταξα ἀφηρημένα τὰ πατήματα τοῦ λύκου. Ἀλλὰ ὅχι, δὲν μπορούσα νὰ συνήθισω τὴν ἰδέα ὅτι δὲν θὰ εἶχα πᾶ τὸν ἀγαπημένο μου Ἐκτορα, τὸν σωτήρα μου, πὺν μὲ εἶχε σώσει ἀπὸ τὰ ἄγρια δόντια ἐνὸς πελώριου μανδρόσκουλου, προτιμώντας ν' ἀποθάνῃ ἐκείνος γιὰ νὰ σώσῃ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἦταν ἀρχίζει ἡ τραγωδία τοῦ ξύλου. Ἄλλη φορὰ, ἕνα βράδυ καλοκαιριανὸ καθόμαι στὸ θρανί μου. Ἀκούω τριγύρω μου ἕνα βοητὸ μέσα στ' αὐτιά μου, σὰ νὰ ἦταν μεγάλες μίγες ὅλοι οἱ συμ-

μαθηταί μου. Τὸ κεφάλι μου βραβαίνει καὶ νυστάζω, νυστάζω ἀφάνταστα. Θάδινα ὅ,τι νᾶναι, γιὰ νὰ μπορούσα νὰ κοιμηθῶ. Μὰ κοιτάζω τὸν κ. Κρίκλ καὶ βάζω ὅλα μου τὰ δυνατὰ γιὰ νὰ μείνω ξυπνητός. Τὸν βλέπω ὅμως θαμπά, σὰ μέσα σὲ σύννεφο, νὰ χαράκωνει ὁλοένα τὸ τετραδί τοῦ. Ὑστερα, ξαφνικὰ-ξαφνικὰ, ἔρχεται ἀπὸ πίσω μου καὶ μοῦ δίνει ἕνα τρομερὸ χτύπημα μὲ τὸ ραβδί του.

Ἄλλοτε πάλι, βρίσκομαι στὴν αὐλή, καὶ μ' ὄλο πὺν δὲν βλέπω τὸν κ. Κρίκλ, τὸ φῶς μου μὲ κυνηγᾷ σὰν ἐφίελτης κι' εἶμαι σὰν ὑπνωτισμένος ἀπὸ τὸ φόβο ὅτι κάπου κοντὰ ζεῖ αὐτὸς ὁ φοβερός ἀνθρώπος. Ἄν κάνει πὺν βγάξῃ τὸ κεφάλι του στὸ παράθυρο, κι' ὁ πὺν τολμηρὸς μαθητῆς (ἐκτὸς μόνο ἀπὸ τὸ Στίρφορντ) κόβει στὴ μέση τὴν κουβέντα του καὶ πέρνει ἕνα ὕψος σὰν πρόβατο.

Μιὰ μέρα, ὁ Τράτλ (τὶ στραβοκάνικο παιδί κι' αὐτὸς ὁ Τράτλ!) σπάζει ἕνα τζάμι ἀπὸ τὸ παράθυρο μὲ τὸ τόπι του. Καὶ τώρα ἀκόμη ἀνατριχιάζω, ὅταν σκεπτομαι ἐκείνη τὴ στιγμή. Τὸ τόπι πήδησε κι' ἔπεσε πᾶνω στὸ σεντόνι κεφάλι τοῦ κ. Κρίκλ!

Δυστυχισμένε Τράτλ! Μὲ τὰ ρούχα του, πὺν πάντα τοῦ ἐρχόταν στενά, ἦταν ὁ πὺν εὐθιμος, μὰ κι' ὁ πὺν δυστυχισμένος ἀπ' ὅλους μᾶς. Ἐτρωγε ξύλο σχεδὸν κάθε μέρα. Καὶ κάθε μέρα μᾶς ἔλεγε πὺν θὰ γράφει στὸ θεῖο του νὰ τοῦ παραπονεθεῖ ὅτι τὸν δέρνουν, καὶ ποτὲ δὲν ἔγραφε: Σὲ λίγην ὥρα τοῦ πέρνοῦσε, στέγνωσαν τὰ δάκρυά του καὶ ἀρχίζει πάλι νὰ παίξει καὶ νὰ γελᾷ.

Ὁ Τράτλ εἶχε καλὴ καρδιά. Θεωροῦσε ὅτι ὅλοι εἶχαμε χρέος νὰ ἀλληλοῦποστηρίζουμε καὶ πολλὰς φορές πλήρωνε αὐτὸς γιὰ τοὺς ἄλλους.

Μιὰ μέρα, ὁ Στίρφορντ ἔσκασε τὰ γέλια μέσ' στὴ λειτουργία κι' ὁ ἐκκλησάρχης νόμισε πὺν ἦταν ὁ Τράτλ καὶ τὸν ἔβγαλε ἔξω. Βγήκε ὁ κακόμοιρος, σὰν ἔνοχος, ἐνῶ ὅλοι τὸν κοιτάζαμε μὲ συμπόνια. Δὲ θέλησε ποτὲ νὰ φανερώσει ποῖος ἦταν ἔνοχος κι' ἔτσι τιμωρήθηκε σκληρὰ καὶ πέρασε τὴν ἄλλη μέρα στὴ φυλακή. Ἀνταμείφθηκε ὅμως ἀρκετὰ, γιὰτὶ ὁ Στίρφορντ δῆλωσε ὅτι ὁ Τράτλ ἦταν παλληκάρι, κι' ἕνας τέτοιος ἔπαινος ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Στίρφορντ εἶχε μεγάλη ἀξία. Πρόθυμα θὰ δεχόμουν κι' ἐγὼ νὰ τραβήξω ἄλλα τόσα, γιὰ νὰ πῇ καὶ γιὰ μένα τὸν ἴδιο λόγο.

Ὁ Στίρφορντ ἐξακολουθοῦσε νὰ μὲ προστατεύει καὶ ἡ προστασία του αὐτὴ ἦταν πολὺτιμη, γιὰτὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ πειράξῃ ἐκείνους πὺν προστάτευε ὁ Στίρφορντ. Ἀπέναντι τὸν κ. Κρίκλ δὲν τολμοῦσε νὰ μὲ υπερασπίσει, ἀλλὰ μούλεγε κάθε φορὰ πὺν τὶς ἔτρωγα:

— Καίμενε Κόππερφηλδ, δὲν ἔχεις τουπέ. Κάθεσαι σὰν κακομοίρης καὶ σὲ δέρνουν. Σήκω λιγάκι τὸ κεφάλι σου! Ἡ αὐστηρότης τοῦ κ. Κρίκλ εἶχε ἐν' ἀπροσδόκητο καλὸ ἀποτέλεσμα: μιὰ μέρα, ὁ διευθυντῆς βρῆκε ὅτι ἡ ἐπιγραφή μου τὸν ἐμπόδιζε νὰ μὲ δέρνει ὅπως ἠθελε, τὴν τράβηξε, τὴν ἔβγαλε καὶ δὲν τὴν ξαναεῖδα πᾶ.

Κάτι ἄλλο βοήθησε γιὰ νὰ γίνουμε πὺν πολὺ φίλοι μὲ τὸν Στίρφορντ: Ἐνα πρῶτ', καθὼς μιλούσαμε στὸ διάλειμμα, τοῦ εἶπα ὅτι κάποιος ἡ κατὶ (δὲ θυμοῦμαι πᾶ τί ἀκριβῶς ἦταν) ἔμοιαζε μὲ κάποιον ἡ μὲ κατὶ, πὺν εἶχα διαβάσει σ' ἕνα μυθιστόρημα, ἀπὸ ἐκεῖνα πὺν βρισκόταν στὸ σπῆτι μᾶς στὸ Βλίτερστον. Ὁ Στίρφορντ δὲν ἀπάντησε διόλου. Ἀλλὰ τὸ βράδυ, τὴν ὥρα πὺν πλάγιαζα, μοῦ εἶπε:

— Δὲ μοῦ λές, Κόππερφηλδ, τῶχεις μαζὶ σου αὐτὸ τὸ βιβλίο;

— Ὁχι. τοῦ ἀπάντησα.

Καὶ τοῦ διηγήθηκα πὺν τὸ εἶχα διαβάσει στὴν καμαρούλα μου, στὸ σπῆτι τῆς μητέρας μου.

— Τὴ θυμάσαι αὐτὴ τὴν ἱστορία; μὲ ρώτησε ὁ Στίρφορντ.

— Ὁ, βέβαια! τοῦ ἀπάντησα.

— Ἀκού νὰ σοῦ πῶ, Κόππερφηλδ. Θὰ μοῦ τὰ διηγήθῃς ὅλα μὲ τὴ σειρά. Ἐμένα ἀρρεῖ νὰ μὲ πάρει ὁ ὕπνος κάθε βράδυ, καὶ θὰ καθόμαστε νὰ μοῦ τὰ λές.

Αὐτὸ μὲ κολάκεψε πολὺ καὶ τὸ ἴδιο βράδυ βάλαμε σ' ἐνέργεια τὸ σχέδιο. Διηγόμουν ὅσο μπορούσα καλύτερα τῆς ἱστορίας, πὺν εἶχα διαβάσει, καὶ φαίνεται ὅτι τὸ ὕψος μου ἄρρεσε στὸ μεγάλο μου φίλο, γιὰτὶ μὲ ἄκουγε μὲ προσοχή καὶ κάθε τόσο ἔλεγε: «Μπράβο, μπράβο!» Μὰ ἦταν καὶ βραδυὲς πὺν νυστάζα καὶ τὰ βλέφαρά μου βάραιναν σὰ μολύδι, κι' ὅμως καθόμουν κι' ἔλεγα ἱστορίες, γιὰτὶ δὲ μοῦ περνοῦσε βέβαια ἀπὸ τὸ μυαλὸ νὰ δυσχεραστῇ τὸ Στίρφορντ καὶ νὰ χάσω τὴν φίλιάν.

Ἀλλωστε εἶχα τὴν ἀνταμοιβή μου: ὁ Στίρφορντ μοῦ ἔδινε τὰ προβλήματα καὶ μὲ βοηθοῦσε στὴν ἐξήγησή, κι' ἔτσι ἔβγαينا κερδισμένοι ἀπὸ αὐτὴ τὴ συναλλαγή.

Ἡ Πέγκουτ μοῦ εἶχε ὑποσχεθεῖ πὺν θὰ μοῦ γράφει. Τὸ γράμμα λοιπὸν αὐτὸ ἦρθε σὲ λίγες ἐβδομάδες, μαζὶ μ' ἕνα γλυκὸ, ἕνα καλὰ πορτοκάλιο καὶ δυὸ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ὑπὸ ANATOLE FRANCE

Ζ'.

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ

Πέντε ἡ ὥρα. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δέχεται τίς κουκλές της. Εἶναι ἡ μέρα πού δέχεται.

Οἱ κουκλές δὲ μιλοῦν. Τὸ μικρὸ Ἀγαθὸ Πνεῦμα πού τοὺς χάρισε τὸ χαμόγελο, δὲν τοὺς χάρισε δυστυχῶς καὶ τὴ λαλιά. Κι' αὐτὸ τόκαμε γιὰ τὸ καλὸ τοῦ κόσμου. Γιατί, ἂν μιλοῦσαν κι' οἱ κουκλές, ἄλλο δὲ θ' ἀκούγαμε παρὰ τὴ φλυαρία τους.

Ὅσοις ἡ συντροφιά εἶναι ἀρκετὰ ζωηρή. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη μιλεῖ γιὰ τίς ἐπισκέπτριές της καθὼς καὶ γιὰ λογαριασμό της. Κάνει λοιπὸν μόνη της τίς ἐρωτήσεις καὶ τίς ἀπαντήσεις:

— Τί κάνετε, κυρία;

— Πολὺ καλά, κυρία. Χτὲς πού πήγαινα νὰ ψωνίσω γλυκά, ἔσπασα τὸ χέρι

στρατηγούς, μὲ πρίγκηπες, μὲ ζαχαροπλάστες!

— Εἴστε πολὺ ὠραία σήμερα, ἀγαπητή μου.

— Καλακαίρι πιά, ἔ;

— Ναί, ἀλλὰ εἶναι κρῖμα πού χιονίζει.

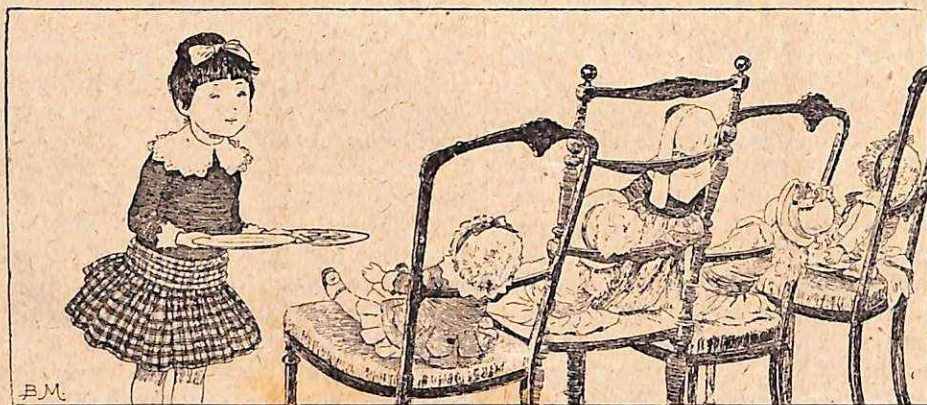
— Ἐμένα μ' ἀρέσει τὸ χιόνι, γιατί εἶναι τόσο πολὺ ἄσπρο!

— Ἀ, ὑπάρχει, ξέρετε, καὶ μαῦρο χιόνι.

— Ναί, μὰ αὐτὸ εἶναι τὸ χιόνι τῶν Ἀραπάδων.

Τί ὠραία συζήτηση. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δὲν ἀφίνει τὴ συζήτηση νὰ σβύσῃ. Κι' ὅμως ἐγὼ θὰ τὴ μαλώσω γιὰ κάτι: μιλεῖ ὅλη τὴν ὥρα μὲ τὴν ἴδια ἐπισκέπτρια, μιὰ ὁμορφὴ μὲ ὠραῖο φόρεμα.

Αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό. Μιὰ καλὴ οἰκοδέσποινα, χρωστᾷ νὰ περιποιῇται τὸ

«Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δίνει τὰς ἐπισκέπτριές της...» (Σελ. 126, στ. γ'.)

μου, μὰ σήμερα, εὐτυχῶς, ἔγινε καλά.

— Ἀ, τί καλά!

— Καὶ τί κάνει ἡ κόρη σας;

— Ἀχ, ἔχει κοκκίτη!

— Ἀχ, τί λέτε! Βήχει πολὺ;

— Ὁχι, ἔχει κοκκίτη δίχως βήχα.

— Ξέρετε, κυρία, τὴν περασμένη

βδομάδα ἔκαμα ἄλλα δύο παιδιὰ.

— Ἀλήθεια; Ὅποτε ἔχετε τώρα τέσ-

σερα;

— Τέσσερα, πέντε, δὲ θυμοῦμαι πιά.

— Ἀμα ἔχει κανεὶς τόσα, τὰ μπερδεύει.

— Τί ὠραία ἡ τουαλέττα σας!

— Ἀ, ἔχω ἄλλες καλύτερες στο

σπίτι.

— Πηγαίνετε στο θέατρο;

— Κάθε βράδυ. Χτὲς ἤμουν στὴν Ὀ-

περα. Ξέρετε ὅμως ὁ Φασουλῆς δὲν ἔ-

παιξε, γιατί τὸν ἔφαγε ὁ λύκος.

— Ἐγὼ, ἀγαπητή μου, πηγαίνω κάθε

μέρα στο χορὸ.

— Εἶναι πολὺ διασκεδαστικό, ἔ;

— Ἀχ, ναί! Φορὼ μπλέ φόρεμα καὶ

χορεύω μὲ τοὺς καλύτερους κυρίους: μὲ

ἴδιο ὅλες τίς καλεσμένες της. Μάλιστα

πρέπει νὰ δείχνει κάποια προτίμηση στὶς

πιο ταπεινὲς καὶ τίς λιγώτερο εὐτυχι-

σμένες. Ἀμα εἶναι κανεὶς δυστυχισμένος,

πρέπει νὰ τοῦ δείχνουμε καλωσύνη καὶ

νὰ τοῦ κάνουμε καὶ κολακείες. Μόνο

σ' αὐτὴ τὴν περίστασις ἐπιτρέπεται ἡ

κολακεία.

Ἡ Κατερίνη ὅμως τὸ κατάλαβε ἀπὸ

μοναχὴ της. Μάντευσε ποιά εἶναι ἡ ἀ-

ληθινὴ εὐγένεια, πού βγαίνει ἴσια ἀπὸ

τὴν καρδιά.

Δίνει τὰς ἐπισκέπτριές της καὶ

δὲν ξεχνᾷ καμμιά. Περιποιεῖται μάλιστα

πιο πολὺ τίς κουκλές πού εἶναι δειλές

καὶ ντυμένες φτωχικά, καὶ τοὺς προσ-

φέρει φανταστικά γλυκά καὶ σάντουιτς,

πού τᾶχει κάμει μὲ τὰ κόκκαλα τοῦ

ντόμινου.

Ἡ Κατερίνη θάχει μιὰ μέρα ἕνα σα-

λόγι, ὅπου θ' ἀνθεῖ ὅλη ἡ εὐγένεια τοῦ

παλιοῦ καιροῦ.

(Ἀκολουθεῖ τὸ Η')

KIMON AKIASHIS

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐδλεπε τώρα πὼς οἱ φόβοι της ἦταν δικαιολογημένοι καὶ πὼς τὸ μικρὸ πριγκιπόπουλο ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὴ νέα του κατάστασις.

Ἀ, εἶχε πολὺ ἀλλάξει ἀπ' τὸν καιρὸ πού βρισκόταν στὸν Κεραμεϊκὸ τὸ χαριτωμένο ἐκείνο ἀγοράκι. Δὲν εἶχε πιά τὰ μακρυὰ ξανθὰ μαλλιά του. Ὁ Σιμόν τοῦ τὰ εἶχε κόψει καὶ τὸ κουρεμμένο του κεφαλάκι ἔδινε τὴν ἐντύπωση ἐνὸς πουλιοῦ πού τοῦ ἔχουν μαδῆσει τὰ φτερά του.

Ντυμένος μ' ἕνα χοντρὸ σταχτι σακάκι, καὶ μὲ τὸν κόκκινο ἐπαναστατικὸ σκουφο στὸ κεφάλι καθόταν μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένους στὸ τραπέζι, βυθισμένος σὲ ρεμβασμό, δίχως νὰ φαίνεται πὼς ἀναγνωρίζει τὴ Νανέττα τὴν παλιά του φιλενάδα. Εἶχε περάσει τόσος καιρὸς ἀπὸ τότε καὶ τόσα τραγικὰ γεγονότα εἶχαν καρφωθεί ἀνεξάλειπτα στὸ φτωχὸ παιδικὸ του μυαλούδακι, ὥστε οἱ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού ἦταν παιδί τοῦ φαινόταν σὰν ὄνειρο.

Φαινόταν θλιμμένος, κουρασμένος, γερασμένος πρὶν τῆς ὥρας του. Οἱ κινήσεις του ἦταν κινήσεις γέρου ἀνθρώπου ἀπογοητευμένου ἀπ' τὴ ζωὴ, πού τίποτε δὲν μπορούσε πιά νὰ τὸν χαροποιήσῃ.

Ἡ Νανέττα δὲν μπορούσε νὰ ξεκολήσῃ τὰ μάτια της ἀπὸ τὸ μικρὸ φυλακισμένο. Ἐξαφνα τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν προσήλωσή της ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Σιμόν πού ὑψώνοντας τὸ ποτήρι του, φώναξε εὐθυσία:

— Ἐμπρός! Ἀς ἀδειάσωμὲ τὰ ποτήρια μας στὴν υγεία τῆς Δημοκρατίας! Νὰ μᾶς ζήσῃ!

Τὴν ὥρα ὅμως πού ετοίμαζόταν νὰ βάλῃ τὸ ποτήρι στὸ στόμα του, παρατήρησε πὼς ὁ Δελφίνος, δίχως ν' ἀγγίξῃ διόλου τὸ ποτήρι πού τοῦ εἶχαν βάλει μπροστά του, ἔξακολουθοῦσε νὰ μένῃ ἀκίνητος καί ὅταν μαρμαρωμένος στὴν ἰδιαστάση πού τὸν εἶχαν βρεῖ τὰ παιδιὰ ὅταν ἤρθαν.

— Ἐ, ψίτ, Καπέτε! ἔκανε κοροϊδευτικά ὁ μπαλωματῆς. Δὲν ἔχεις ὄρεξη νὰ δοκιμάσῃς ἀπὸ τὸ κονιάκ τοῦ μπαμπά σου;

— Δὲ διψῶ, ἀποκρίθηκε ἐπιτέλους ὁ Δελφίνος μὲ χαμηλὴ φωνή.

— Ἀλλοῦ, ἄλλοῦ αὐτά! Δὲν λές ἀλήθεια. Δὲ θέλεις νὰ πῆς στὴν υγεία τῆς Δημοκρατίας; μὰ σ' ἔμένα δὲν περνοῦν αὐτά! Θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, θὰ δοκιμάσῃ.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς Νανέττας καὶ τοῦ Νικόλα, τοὺς εἶπε ἐμφαντικά:

— Κοιτάξτε, σεῖς τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ,

τοῦτο τὸ παλιόπαιδο, πού ἐξ αἰτίας του χύνουν τὸ αἷμα τους οἱ γιοὶ μας στὰ σύνορα. Ἀλλὰ ἐγὼ ξέρω πὼς πρέπει νὰ τὸν ἀναθρέψω, καὶ θὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ πὼς αὐτὸς ὁ κατεργάρης ὁ πατέρας του...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀποφάσισε νὰ ἐπέμβῃ ἡ γυναίκα τοῦ Σιμόν καὶ νὰ δώσῃ τέλος σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ πού εἶχε κατατάραιξη τὴ Νανέττα.

— Ἐλα, ἔλα, Σιμόν, ἔκανε. Κοίταξε καλύτερα νὰ τιμήσῃς ὅπως τοῦ ἀξίζει τὸ δῶρο πού σοῦ ἔφεραν οἱ φίλοι σου, καὶ ἄφησε ἡσυχο τὸν μικρὸ Καπέτο. Ἀν δὲ θέλει νὰ δοκιμάσῃ ἀπ' τὸ κονιάκ, τόσο τὸ καλύτερο. Θὰ μείνῃ περισσότερο γιὰ μᾶς καὶ θὰ τὸ πῶμε μοναχοὶ μας ὅλο.

— Δίκοι ἔχεις, παραδέχτηκε ὁ Σιμόν. Δὲν ἀξίζει νὰ σκάω γιὰ τὸ λυκόπουλο. Ἐμπρός, κέρνα!

Καὶ χωρὶς νὰ ἐπιμένῃ περισσότερο, ἄρχισε ν' ἀδειάζῃ τὰ ποτήρια τὸ ἕνα ἐπάνω στ' ἄλλο, ἐνῶ ὁ Νικόλας τὸν κερνοῦσε σὰ νὰ μὴν ἔκανε ἄλλη δουλειὰ σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του.

Πίνοντας ἀδιάκοπα, ὁ Σιμόν, δὲν ἔπαυε νὰ μιλάει καὶ νὰ ἐκθιπᾷ αὐτὸ πού ἐνόμιζε «τὸ ἐκπαιδευτικὸ τοῦ συστήματος».

— Ἐχει κάνει κιόλας ἀρκετὲς προσόδους ὁ Καπέτος μας, ἔκανε μὲ καμάρι. Ὅς τὰ τώρα τοῦ γέμισα τὸ κεφάλι τοῦ μ' ἕνα σωρὸ περιττὰ πράγματα: ἱστορία, κατήχησις καὶ ξέρω γὼ τί ἄλλες τέτοιες παραλαπίδες. Ἐγὼ ὅμως τοῦ μαθαίνω νὰ στρώνῃ τὸ κρεβάτι του, νὰ πλύνῃ ποτήρια καὶ ν' ἀγαπᾷ τὴ Δημοκρατία.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μικρὸ:

— Ἐ, τί λές, Καπέτε, δὲν εἶμαι καλὸς δάσκαλος;

Ὁ Δελφίνος δὲ μίλησε, μὰ αὐτὸ αὐτὲ τὸ πρόσθεξε καὶ ὁ «δάσκαλός» του. Εἶχε κατεβάσει κιόλας τὸ ποτήριον ἔχειλα κονιάκ καὶ τώρα μιλάει μονάχος του χωρὶς νὰ τὸν νοιάξῃ ἂν τὸν ἀκούγαν ἢ ὄχι. Ἐφώναζε, χειρονομοῦσε, καὶ οἱ κουθέντες του τώρα ἦταν ὅλο καὶ πιο ἀσυγκρίττες καὶ μπερδεμένες.

— Κοιτάξτε, οὐρλιάζε, ὁ γιὸς τοῦ βασιλιά δὲ φοράει τὸ πένθος τοῦ μπαμπά του, τοῦ κανάγια τοῦ μπαμπά του. Ὁχι! φοράει τὸ πένθος τοῦ Μαρά, τοῦ φίλου τοῦ λαοῦ... τοῦ φίλου μου! Πού τὸν δολοφόνησε ἔτσι αἵμα ἐκείνη ἡ ἀριστοκράτισσα ἡ Καρλόττα Κορντοί! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἔθαψαν ἐκεῖνο τὸ μεγάλ-

λο πατριώτη, ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τοῦ φόρεσα τὸν κόκκινο σκουφο. Χά, χά, χά! Ἐμεῖς φοράμε κόκκινα ὅταν ἔχουμε πένθος, ἐμεῖς οἱ Δημοκράτες!

Ἡ φλυαρία τοῦ μπαλωματῆ ἔξακολουθοῦσε ἀκατάπαυτη ἐπὶ κάμποση ὥρα, γεμάτη ἀσυναρτησίες. Κανένας πιά δὲν τὸν ἀκούγε. Ἡ γυναίκα του, συνειδημένη ἀπ' αὐτά, εἶχε κατεβεῖ στὸ κάτω πάτωμα γιὰ νὰ φροντίσῃ τὸ νοικοκυριό της. Ὁ Νικόλας δὲν τὸ εἶχε κουνήσει ἀπ' τὴ θέση του. Ἡ μόνη του φροντίδα ἦταν νὰ γεμίξῃ ἀδιάκοπα τὸ ποτήρι τοῦ Σιμόν, γιὰ νὰ τὸν ἀπομεθύσῃ ὅσο μπορούσε γρηγορώτερα.

Ὅσο γιὰ τὴ Νανέττα, αὐτὴ εἶχε πλησιάσει τὸ μικρὸ Δελφίνο, πού ἔξακολουθοῦσε νὰ μένῃ ἀκίνητος, καὶ ζητοῦσε νὰ βρῇ εὐκαιρία γιὰ νὰ τὸν κἀνῇ νὰ καταλάβῃ, μὲ ἕνα χαμόγελο, μὲ ἕνα βλέμμα, πὼς εἶχε δίπλα του μιὰ φίλη.

Ἐντωμεταξύ, τὰ ποτήρια ἀδειάζαν, καὶ οἱ μποτίλλιες ἐπίσης ἀδειάζαν, καὶ ἡ γλῶσσα τοῦ

«Ὅπου βρισκόταν ὁ Σιμόν καθισμένος μπροστὰ στὸ τραπέζι». (Σελ. 110, στ. β'.)

Σιμόν γινόταν ὅλο καὶ πιο μπερδεμένη καὶ τὰ μάτια του θάλωναν. Δὲν ἤξερε πιά πού βρισκόταν.

Ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ἔβγαλλαν λόγια χωρὶς κανένα νόημα, ἀναορθρὲς φωνές, ζητωκραυγές, βρισιές, κατάρεις. Πότε τὰ ἔβαζε μὲ τοὺς Αὐστριακοὺς πού εἶχαν νικήσῃ τὰ δημοκρατικὰ στρατεύματα, στὸ Σωμόρ, πότε καταριόταν τοὺς δολοφόνους τοῦ Μαρά καὶ χτυποῦσε τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι. Ἐξαφνα σπαμάτησε μονομιάς νὰ μιλάει καὶ τὰ μάτια του ἔκλεισαν. Προσπάθησε νὰ σταθῇ ὄρθιος, μὰ δὲν τὸ κατάφερε ἔπεσε βαρὺς σὲ μιὰ καρέκλα, ἔγειρε τὸ κεφάλι του ἐπάνω στὸ τραπέζι καὶ ἔμεινε ἀκίνητος. Ὁ Νικόλας ἀναστέναξε μὲ ἀνεκούφιση καὶ ἔδειξε στὴν ἀδελφὴ του τὸν ἀναίσθητο πιά Σιμόν.

— Ὅριστε, εἶπε, τώρα πιά δὲ θὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ γιὰ κάμποση ὥρα.

Τὰ παιδιὰ ἦταν μόνα τους. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔμειναν ἀκίνητα καὶ ἀμίλητα ἀπὸ

(Ἀκολουθεῖ)

οις να την καταλαβαίνουμε, κι' έπειτα η εμφάνιση της πραγματικότητας γίνεται τόσο πικρή!

Η πραγματική χαρά είναι μεγαλύτερης διάρκειας, τη νοιώθουμε, κι' η εξαφάνισή της γίνεται σιγά-σιγά χωρίς να μας προκαλή μεγάλη λύπη.

Κι' η μία κι' η άλλη είναι τόσο πρόσκαιρες...

Κήπος Ποιητικός

ΣΥΝΝΕΦΑ

Μιά περαστική δροσούλα μ' έφερε το πρώτα μηνύματα του όχρου φθινοπώρου. Και νά, ύστερα απ' αυτή τα μεγάλα σύννεφα με σχήματα και χρώματα παντός είδους, άλλα λευκά κι' άλλα γκριζα, ήλθαν να σκεπασουν τον γαλανό ουρανό μας.

Διαβίτες του φθινοπώρου τί μ' έφρονετα τάχα; Ποιά δύναμη σ' έσπρωξε ως εδώ πέρα; Από πού έρχεσθε και πού πάτε; Ποιά μοίρα σ' απάντησε στο μακρινό σας δρόμο; Και τα δάκρυα των ματιών της πού πήρατε με τόσο φροντίδα, ήταν δάκρυα χαράς ή λύπης;

Ποιών μυστικών πόγων τη φρίκη κρύβετε μέσα σας κι' η ύψη σας γεμίζει την ψυχή μας από δόνηση; Και πού πρόκειται να ορίσετε τη φρίκη των πόγων τούτων;

Τα γλυκόλαλα πουλιά στις κορφές των δέντρων γιατί διέκοψαν το θεικό των τραγούδι; Κι' ο καίμενος ο κορδαλός πού πήγε να κρυφτεί, τώρα που σεις ορίζετε τη σιά σας, στά αιθέρια βασίλεια του;

Ω! διαβάτες του φθινοπώρου, όχροι οι σιωπηλοί, πού φέροντε μαζί σας τους ανέφραστους πόνους, φύγετε, φύγετε μακριά!

Γλυκειά Σαμιοτοπούλα

ΤΟ ΑΡΝΑΚΙ ΜΟΥ

Έχουν περάσει πολλά χρόνια απ' την ημέρα πού ο μπαμπάς μου άγόρασε ένα όμορφο άσπρο άρνάκι.

Ήμουνα τότε μικρή παιδούλα, με πρσινογαλάνα ματάκια και όλόχρυσες μουκίλλες. Η μόνη μου άσολία ήταν να παίζω κάτω απ' τη σιά των δέντρων του περιβολιού με τις άψυχες κούκλες μου. Τώρα όμως βοηθά ένα καλό φίλο. Τό όμορφο άρνάκι. Όλη την ημέρα τρέχαμε μαζί μέσα στο μεγάλο περιβόλι.

Ακόμα και τη λίγη ώρα πού έμπαινα στο σπίτι το μεσημέρι για να φάω, βέλαζε λυπητερά. Είχαμε γίνει άχώριστοι φίλοι. Τό άρνάκι μου όμως μεγάλωνε και έπρεπε να τό σφάζουμε.

Η μαμά προσπαθούσε να με προειδοποιήσει με τον τρυφερότερο τρόπο για τό χωρισμό αυτό του καλού μου φίλου, αλλά έγω μόλις καταλάβαινα την πικρή αλήθεια, έκλαιγα δυνατά.

Επιτέλους. Ήρθε η μέρα πού τό έσφαξαν. Μου τό είπαν με τό πιο παρηγορητικό τρόπο, αλλά έγω ούτε απ' τό κρέας του έφα-

γα, και όλη την ημέρα έκλαιγα πικρά.

Πέρασαν χρόνια. Συχνά, μαζί με την ευτυχισμένη παιδική ζωή, ουμια και τό σκληρό αυτό παιδικό μου χωρισμό και χύνω ένα ακόμα δάκρυ...

Σανθούλα

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Σοφός λέγεται όποιος είναι χρήσιμος κι' όχι όποιος ξέρει πολλά.

Αίσχολος

Κάθε κίνδυνος άναγνωρίζει έναν άφέντη του, την άνδρεία.

Βάκνερ

Γιά να ζούμε έλεύθεροι πρέπει όλοι να είμαστε δούλοι των νόμων.

Κικέρων

Όσο σοβαρότερο τό πρόσωπο, τόσο όραιότερο τό μειδίαμα.

Σατωβριάν

Ναπολεόν

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΞΕΡΕΙΣ ΚΟΛΥΜΠΙ;

Κάποιος σοφός μπήκε μιά μέρα σέ μιά βάρκα, για να περάσει ένα μεγάλο ποτάμι. Λέγει στον βαρκάρη:

— Ξέρεις Ίστορία;

— Όχι.

— Λοιπόν, έχεις χάσει τη μισή ζωή σου.

— Ξέρεις Μαθηματικά;

— Όχι.

— Λοιπόν, λείπει πάλι ο σοφός, έχεις χάσει τα τρία τέταρτα της ζωής σου.

Δεν πρόφτασε ν' άποτελειώσει τα λόγια του κι' ένα φύσημα του άνέμου άναποδογύρισε τη βάρκα.

— Ξέρεις κολύμπι; Είπε με τη σειρά του ο βαρκάρης στον καίμενο τον καθηγητή, πού επέλασε πάνω στα νερά.

— Αλίμονο, όχι!

— Έ, λοιπόν! Θα χάσεις όλόκληρη τη ζωή σου!

(Απ' τό Γαλλικό) **Ελικώνιος**

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ένας μικρούλης, όταν άκουσε πώς άρσσει στη μαμά του ή μουσική, της λέει:

— Γιατί λοιπόν δεν μου άγοράσεις ένα ταμπουλό, να σου παίζω όλη μέρα;

Αυσόχαρτο

Ό μπαμπάς μαλλώνει τό μικρό Τάκη, γιατί κάνει άταξίες:

— Πήγαινε να κουρεύσεις, παλιόπαιδο!

Κι' ο μικρός Τάκης:

— Μά είμαι κουρεμένος, μπαμπά!

Νίτσα Μ. Καλβοκορέση

Η Λουκία, βλέποντας από τό παράθυρο τη θύελλα:

— Πώς γίνονται άραγε οι άστραπές, πριν άνακαλυφθεί ο ήλεκτροισμός;

Η Αλή:

— Ίσως από γκάκι!

Χαραυγή

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ»

Αθήναι, 42 όδός Ευριπίδου, την 10 Φεβρουαρίου 1931

ΔΗΛΩΣΗ

Δεν παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο, για τό όποια πρέπει να πληρώσω. Ζυγίζετε τα και βάψετε τό γραμματόσημο σωστό. — Δεν άπαντώ σε κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα πού τά έχει ο Ήδηγος τού Συνδρομητού. Τιμάται δρ. 5, ταχυδρομικώς δρ. 6, και πρέπει να τόν προμηθευθεί όποιος θέλει να λαβαίνει μέρος στην κίνηση.

ΕΙΔΑΤΕ στο προηγούμενο φυλλάδιο πόσους είχα πάλι να ευχαριστήσω για έσπατάρισμα. Πρέπει να πω ότι είμαι πολύ ευχαριστημένη από τις ως τώρα ενέργειες των φίλων μου για τη διάδοσή μου, κι' έλπίζω να εξακολουθήσουν με τόν ίδιο και μεγαλύτερο ζήλο. Άλλά κι' από την κίνηση γενικά είμαι ευχαριστημένη.

Είδατε πόσα νέα Διαπλαστικά πούλα μπήκαν από τόν π. Δεκέμβρη στον κύκλο μας. Άλλά και παλιά, πού δεν μου είχαν γράψει ως τώρα, φέτος πήραν ψευδώνυμο για να μου γράψουν. Αυτό θά πη ότι η κίνησή μας ένδιαφέρει και τραβά όλοένα και περισσότερους. Μόνο ο χώρος της Άλληλογραφίας δεν είναι πιά αρκετός για τόσα γράμματα πού λαβαίνω, γι' αυτό πρέπει ναχτεί υπομονή και να μη γυρεύετε απάντηση άμέσως. Έγώ ο' έλους άπαντώ, αλλά σ' αυτόν καθένα με τη σειρά του.

Σήμερα βλέπετε τρία ώραια ποιήματα με τήν ύπογραφή Η. Γερακόπουλος. Ο νέος μου συνεργάτης είναι παιδαγωγός Άριστος, ύποδιευθυντής τό διδασκαλείου Κοζάνης. Κι' έχει γράψει μιά μεγάλη συλλογή ποιημάτων για παιδιά, από την οποία είχε τήν καλωσύνη να μου στείλ η μερικά και θά εξακολουθήσω να μου στέλνει. Γιατί έκτιμα κι' άγαπά τό περιοδικό μου πολύ και τό θεωρεί σ' ένα πολύτιμο βοήθη και συνεργάτη στο παιδαγωγικό του έργο — και πρ πάντων, καθώς μου γράφει, στη διδασκαλία της δημοτικής — πράγμα πού πολύ με κολακεύει.

Είδα, Κυρά-Φροσύνη, ότι κι' ο άδελφός σου σού γράφει απ' την Εβρώπη τά ίδια πού μου έγραψε κάποτε κι' ή Άνοιξιτική Βροχούλα: ότι δηλ. οι Άγγλοι είναι εύγενεις στους τρόπους και τήν ψυχή, ένφ οι Γάλλοι είναι μόνο στους τρόπους. Πολλοί, πραγματικώς, έχουν κάνει αυτή τήν παρατήρηση κι' τ' ας γινεκά να είναι αληθινή. Άλλά αυτό δεν σημαίνει ότι ο κανόνας δεν έχει εξαίρέσεις κι' ότι δεν υπάρχουν και πολλοί, πάρα πολλοί, έκαστομύρια Γάλλοι εύγενείς, και κατά τήν ψυχή. Τό βέβαιον είναι ότι δεν πρέπει ναχουμε προκαταλήψεις έναντιόν ένθων και λαών.

Κι' έγω χαίρω, Κου-Κουξ-Κλάν, πού ή άδελφή σου σέ βρήκε πιά αρκετά μεγάλο ώστε να μπής στην κίνησή μου. Θά είδες τήν έγκριση τού ψευδώνυμου σου, πού τό άλλα-ξα λιγάκι, γιατί όπως τό είχες δεν ήταν καλό. Έτσι θά τό γράψω και σό. Έ, μιά βέβαια πού ένα τέτοιο ψευδώνυμο δεν ήταν φόβος να μην είν' έλεύθερο... Και τώρα γράφε μου. Μόνο τά μαθηματά σου να μην παραμελήσης. Γιατί μη νομίσης πώς ή άδελφή σου δεν μου έγραψε τί ύπόσχεση τής έδωσες για να σ' άφήση... Μ. Μυστικά και Αυσόχαρτο σού έστειλα.

Νά κι' ο Άετός της Έρήμου, πού δεν τόν γνώριζα ως τώρα, αλλά αυτός με γνώριζε από χρόνια. Γιατί σ' άνδελφός συνδρομητριάς μου, με παρακολούθησε από μικρός, από τότε πού δεν ήξερε ακόμα να διαβάξ η κι' άλλου τού διαβάζαν ταναγνώστρια της Κυρά Μάρθας. Σιγά-σιγά όμως έμαθε. Και μάλιστα έγώ τόν έδούθησα να μάθ η άνάγνωση γρηγορώτερα. Έ, τώρα είναι μεγαλύτερος... δώδεκα χρονών. Και με μεγάλη μου χαρά τόν βλέπω να μπαίνει στον κύκλο μου.

Πολύ της άρεσε τό Σήμα της Βιολέτας, και τό σχήμα του, και τά χρώματά του κι' όλα, κι' έπειτα έστειλ ή Δοξολά για τό όραιο της αυτό έργο. Η ίδια μου γράφει ότι δεν θά ήσυχάζ η με τήν συνδρομητριά πού μου ένέγραψε, αλλά θά εξακολουθήση να κάνει τό κρέος της όσο μπορεί. Τήν ευχαριστώ πάρα πολύ τήν καλή μου φίλη.

Τό Μύρον της Άνδρου βλέπει με χαρά πολλά φέτος Άνδριώτες πούλα στην κίνησή μου. Τους συσταίνω όμως να μην τραβήχουν από τό άσχημο παιχνίδι του άποκαλύψαν, αλλά να επιδοθούν σε τίποτε άνώτερο για να τιμήσουν τήν ιδιότητα πατρίδας τους από τη Φιλοσοφία. Όσο γι' αυτά πού μου γράφει για τό Σήμα, άπορώ, γιατί όλες τις παραγγελίες της έστειλα μαζί, ούτε έξω πώς συνέβη άλλοι, σ' αυτόν ίδιο τόπο, να τό λάβουν πρώτα κι' άλλοι ύστερα. Όσ'όσο πιστεύω να τλάβε πιά και να τό φορή σ' αν τους άλλους.

Τό Αυσόχαρτο πληροφρεί τόν Σαρδανάπαλο ότι υπάρχει και στην Κέρκυρα φρούτα πού τά λένε λωτούς. Είναι κόκκινα σ' ντομάτες, ή σάρκα τους μάλλον ρευστή, πολύ γλυκειά, μόνο ύστερα αφίνει κάποια πικράδα. Γίνονται στο άγροκήπιο τού νησιού, τά πουλούν δέ και στην αγορά. Ο ίδιος με ρωτά αν οι έλληνικοί αριθμοί θέλουν τόνο ή θαυμαστικό. Ά, ποτέ θαυμαστικό. Τόνο θέλουν, όξεια: Α', Β', Γ', Δ', Ε'... Και με τήν ευκαιρία αυτή σημειώνω και τότο: πολλοί, μετά τό Ε', γράφουν για έξη ένα ΣΤ', πού δεν λείπει τίποτε, ένφ τό σωστό είναι να γράφουν Σ'. Στη γραφή βέβαια τό γράμμα αυτό άντικαθιστά τό ΣΤ, δεν θά πη όμων ότι και τό ΣΤ μπορεί ν' άντικαταστήσ η τό Σ' στους αριθμούς. Όπως βλέπετε λοιπόν ΣΤ' για έξη είναι λάθος.

Ελπίζω, Άστερες Νίκη, ότι δεν έχεις και σό αυτή τήν ιδέα. Κανέν' άνακάτωμα δέ μπορεί να γίνη, γιατί δημοτική και καθαρεύουσα, είναι δυο γλώσσες, δηλαδή δυο γραμματικές, χωριστές. Τό παιδί στο σχολείο μαθαίνει σήμερα πρώτα τή δημοτική, κι' έπειτα προχωρεί στην καθαρεύουσα. Έγώ έπρωτημ-

σα να γράφω στην γλώσσα αυτή, πού πρωτομαθαίνει τό παιδί στο σχολείο και πού τήν ξέρει αρκετά κι' από τό σπίτι του. Έτσι με καταλαβαίνουν όλες οι ηλικίες: ένφ αν έγραφα στην καθαρεύουσα, θά με καταλάβαιναν μόνο τά μεγάλα παιδιά. Άλλωστε ή δημοτική είναι σήμερα ή λογοτεχνική γλώσσα, και τά περισσότερα πράγματα πού δημιουργώ, είναι λογοτεχνήματα: μυθιστορήματα, διηγήματα, ποιήματα και καθεξής. Έ, αυτά όλα, και σ' τα περιόδια, και σ' τα βιβλία πού δεν είναι για παιδιά, γράφονται σήμερα στη δημοτική. Πόσο μάλλον λοιπόν πρέπει να γράφονται έτσι όταν είναι για παιδιά.

Τό Τριφασικό Κουνούπι θά μου έγγράφη τή μικρότερη συνδρομήτρια απ' όσες έχω, αλλά περιμένει πρώτα... να βαπτιστή. Μαντεύεται τώρα τήν ηλικία της. Κι' αλήθεια, συνδρομητριάς μου, με μνημόνιο δρομολογία, δεν έχω άλλη. Κι' είναι κόρη μιάς καλαώς και πολύ άγαπητής μου φίλης, της κυρίας Δομνίκας Πλανοτή, τό γένος Ρώμα. Μόλις της γεννήθηκε, ή μητέρα της έπε πώς θά τήν κάνει συνδρομητριά. Και τό Τριφασικό Κουνούπι υπερπαίνει πώς θά χαλάση τόν κόσμο, δηλ. τόν διαπλάσσοκομο, αφού μπαίνει σ' αυτόν... έκ γενετής.

Ο καλός μου συνεργάτης κ. Γ. Κοτζιούλας με παρακαλεί να προσθέσω λίγες λέξεις πού παράπεσαν από τη Μήτέρα του. Στη σελ. 111, προτελευταίος παράγραφος, στίχος γ', ή φράση είναι ή έξ η: «Θάκοι σ' έξ' ένω μιά φωνή, πού δεν θά ναι ούτε της άγάπης, ούτε της φιλίας: θά ναι μιά φωνή...» κτλ.

Η Αιλιάντα (δ. Αίλα Καρακά-λου) ευχαριστεί όλα τά καλά κι' εύγενικά διαπλαστούλα πού τήν ευχαρίστησαν ως τώρα για τά γραψίματά της. Άς μη νομίσει, λέει, ότι έπαυθη δέ μη μπορέσει να τό ευχαριστήση ένα-ένα, άδιαφορεί απεναντίας, καθώς καλός τους λόγος τή συνεχινή βαθεία. Πληροφρεί ακόμη τή Ναδία ότι στο σπίτι της δεν έχει μικρά παιδιά: πάντως όμως τάχα πολύ — τά έένα — κι' αυτά, σά να τό καταλαβαίνουν, τήν έχουν μεγάλη-μεγάλη φίλη. Έτσι τά διηγήματά της είναι παρμένα απ' τή ζωή, και τά περισσότερα μάλιστα είναι «γεγονότα». Τέλος για τό «φύσημα», πού γράφει ο Άγγελος της Ειρήνης: «Δεν συμφωνώ, λέει, πώς τό ξενύχνησε θά πήγαινε καλύτερα. Γιατί θάδουν τό πολύ τή διήγηση αυτή ή λέξη. Άς τό σκεφθ η λίγο. Ίσα-ίσα πού τό όμο ψόφησε, έτσι βαλμένο στο τέλος, μεγαλώνει ακόμη τή συμπάθεια για τό δυστυχισμένο ζώο...»

Θά κάμης πολύ καλά, Μυροβό-λε Άνδρος, πού μετά τις έξετάσεις θά πς να εργασθής σέ φορητό βαπόρι, αφού ή οικογένειά σου έχει άνάγκη να τή βοηθήσης, Ναι, τόν «παλιό καιρό» δεν είχα Μ. Άγγελ-λές είχα όμως μιά στήλη σ' ην Άλληλογραφία «Άσπαρσοί, Πληροφρείται», και μ' αυτήν έπικοινωνούσαν τότε τά διαπλαστούλα. Οι «Μικρές Άγγελές» ιδρύθηκαν όταν είδα ότι ή στήλη εκείνη δεν έφθανε πιά. Πνεύματα δέχομαι πάντα, ώστε μπο-

ρείς να στείλεις για να στέλνης τακτικά. Χαίρω πού όλες οι Διαπλαστούλες στο σχολείο σου παρουσιάζονται τώρα και ξεχωρίζουν με τό Σήμα. Εύχομαι καλή έπιτυχία στους σχολικούς Διαγωνισμούς πού άρχίζουν. Άλλά... λιγώτερο καρδιοχτύπι. Τί άνάγκη έχεις έσύ πού είσαι τόσο έπιμελής;

Κρίμα να είσαι τότε σ' άθηνες και να μην έλθεις να σέ ιδώ, Τζένα! Άς είναι, έλπίζω άλλη φορά. Βραβείο σου έστειλα και περιμένω τή φωτογραφία σου. Αυτό τό γράμμα πού σου άπαντώ σήμερα, είναι πολύ παλιό, και νομίζω ότι έχω λαβαίνετε μέρος στη Σελίδα και τούς Διαγωνισμούς μου. Νά, ένας καθηγητής πού έφέρει τό συμφέρον των παιδιών του — κι' αυτό, δυστυχώς, δεν τό έξερουν όλοι...

Με μεγάλη χαρά, παλιά μου Άρωγός τού Ζαλόγγου, σέ ξαναβλέπω τώρα να μου ξαναγράφεις. Όταν έχης μόνο τις δουλειές τού σπιτιού, τις γλώσσες και τό πιάνο, δεν μπορεί παρά να εύχαρίζ η. Άλλοι, βλέπεις, μου γράφουν και με τόσα μαθήματα στο σχολείο.

Νά, π: χ: τό Νυχτοπούλι: Γεωμετρία. Τριγωνομετρία, ένα σωρό άλλα, και πάλι βρίσκεαι καιρό να μου γράφ η. Και μου λείπει ένα σωρό πράγματα, αλλά πού τόπο να σ' τα διηγήθ η να τ' άναφέρω! Όσ'όσο ευχαριστώ τόν καλό μου φίλο για τήν άγάπη του, πού σέ κάθε περιστάση, βλέπω, τή δείχνει...

Τί όμορφο πού είναι τό Σήμα μας! — μου γράφει κι' ή Νυφούλα τ' Ούρανο. — Καλά μ' έσπες πώς θάταν κάτι έξαιρετικό. Όμορφο, λαμπρό, έξοχο, κι' ένφ δεν έξω πώς να τό πώ. Όταν τόφες δ ταχυδρόμος, πήδηξα απ' τή χαρά μου, κι' ακόμα περισσότερο όταν άνοιξα τό κουτάκι και τό είδα. Είναι τω-ραιότερο μέσο για να γνωρίζομαστε, γιατί κι' έγω γνωρίστηκα αυτές τις ημέρες με κάμποσες Διαπλαστούλες πού πριν δεν τις γνώριζα καθόλου. Σέ παρακαλώ λοιπόν να πς ένα μελόμο μπράδο στη Δοξολά!

Της τό λέω. Άνθισμένη Τριανταφυλλιά, οι καλές σου παραγγελίες έστειλέσθησαν. Ο κ. Ε. σ' ευχαριστεί πολύ πού ρεκαλαμάρηες τόσο τη «Νέα Έστία». Όστε κατάφερες να έξοδευ-θούν όλα τά χριστουγεννιάτικα τεύχη πού έστάλθηκαν στην πόλη σου. Άπορείς πώς ο κ. Νόρρος χαρίζει τό βιβλίο του σ' όποιον τού τό ζητήση. Φαίνεται ότι είναι πλούσιος κι' έχει τή φιλοδοξία να διαβάσθ η, να γίνη γνωστός ως ποιητής. Ίσως και να έλπίζ η ότι τό πρώτο του αυτό βιβλίο πού χαρίζεται, θάρσ η τόσο, ώστε τό δεύτερο θάγορασθ η. Η λέξη «μακαβίριος» είναι έξενική (macabre γαλλικά) και σημαίνει νεκρικό, πένθιμος: Π: χ: «danse macabre» (νεκρικός χορός) όνομάζεται ένα μπαλέτο όπου χορεύουν πεθαμένοι, σκελετοί.

Μπορείς, Τζεζίκι, να μου γράφης όσο θέλεις συχνά. Κι' έκαμες πολύ καλά να μου πς για τήν κλήση σου, τις μελέτες σου, τή φιλοδοξία σου. Δεν ήξερα πώς είσαι τόσο μικρός — δώδεκα έτών — γιατί τά γράμματά σου σέ δείχνουν μεγαλύ-

τερο. Και βέβαια, για τήν ηλικία σου, τά ποιήματά σου είναι κατά. Δεν έδιάβασα ακόμα αυτό πού μου στέλνεις σήμερα και δεν έξω αν θά τό έγκρινω. Άλλά κι' αν τό παρρίσω είναι κι' άπρεπο κι' άσκοπο. Ναι, οί Μ. Άγγελές, και λιγώτερες από 10 λέξεις αν έχουν, κοστίζουν 6 δραχμές, πού είναι ο έλάχιστος όρος. Δηλ. με λιγώτερο από 6 δρ. δεν δημοσιεύεται Άγγελ-λία.

Η Άρχοντοπούλα μου γράφει ότι μπορεί να είναι ή πιο τρυφερά μέσα στα παιδιά μου, είναι όμως κι' ή πιο ένθουσιασμένη. Όλα τήν ένθουσιάζουν. Τά μυθιστορήματά μου, οι συνεργάτες μου και τά «πνευματικά παιδιά μου» πού γράφουν στη Σελίδα. Και μ' αυτό τόν ένθουσιασμό μου στέλνει τις απαντήσεις της σ' ένα σωρό Διαγωνισμούς. Θά πη-τε: μά δεν πάρασαν οι προβαπές; Ναι, μά τό γράμμα της φίλης μου δεν είναι σημερινό. Η σειρά του μόνο άρχισε ναρβή...

Όραιο τό γράμμα σου, Αμαυ-λές, όπως πάντα. Ο κ. Ε. διασκεύα-σε αυτό τό γαλλικό μυθιστόρημα σέ δράμα, δεν τό έφερε όμως «εις τά καθ' ήμέρας», δηλαδή εις τά ήθη μας, και γι' αυτό άφησε γαλλικά και τά όνόματα. Αυτό λοιπόν να έξερης: έξελληνίζουν τά όνόματα μόνο όταν μεταφέρουν και τή σκηνή ενός έξ-όμου έργου στην Ελλάδα.

Άχ, πόσα γράμματα έχω ακόμα! Ένα δεύτερο της Τζένας, ένα δεύτερο της Άνδαλουσίας, άλλα της Βιολέτας, της Μυροβόλου Άνδρου, τρίτο της Άνδαλουσίας, άλλα τό Μαμαραμένου Βασιλιά, της Χαλιμάς, τού Άρη, της Κόρης τού Ταυγέτου, της Καν-σαντινής Κόρης, της Κόρης τού Λόγγου, τού Ίπποκτη Λόγγου και... και... και... Άδύνατο να τους άναριθμήσω! Κι' αν έχω τόπο, δεν έχω σήμερα καιρό, να σου παρακαλέσω λοιπόν όλους να δε-χθούν τούς άπασιούς μου, τις εύχαριστίες μου, τις εύχές μου, και να μου ξαναγράψουν. Ίσως τότε θά είναι πιο τυχεροί...

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Άπορρίπτονται: «Δυστυχισμένη μάνα» τού Ύμνου της Λευτεριάς. Κάπως φλύαρο. Έπι-πλέον έχει ένα ύψος δραματικό και στομφώδες πού τό άφαιρεί και τή φυσικότητα και τή απλότητα. — «Ψυχές παιδιών» της Σουλφίδος. Τά νοήματα τού πτωχά, δυσάλογα με σθήματα έκείνου πού τις στέλνει. Φυσικά, τό κυριώτερο, τό πρώτο, είναι να υπάρχουν αυτά τά αισθήματα. Ναι, αλλά δεν άρκει: πρέπει να τά έξη κι' ο άλλος. Ώ, είναι μεγάλη ευτυχία να έξομε πώς μ' αγα-πούν, μ' ευλογούν, μ' ευχαριστούν, μ' ευχονται, θέλουν τό καλό μας. Γι' αυτό τά «τυπικά» δεν είναι περι-τάν. Μή λές λοιπόν «εύχομαι από μέσα μου εκείνους πού αγαπώ κι' είναι τό ήτο».

Χαίρω, Χριστουγεννιάτικο Δένδρο, πού σού άρεσε τόσο τό Σήμα. Όχι, δεν παθαίνει τίποτα, ούτε γά-νη στο ψευδώνυμο τού έκείνου πού «άνακαλύπτει». Πρώτο γιατί αυτές οι «άποκαλύψεις» είναι συνή-θως φανταστικές. Δεύτερο, γιατί και

πραγματικές όταν είναι, δεν τό έ-ρε: καλά-καλά ούτε ο ίδιος πού τις κάνει. Τού λένε δηλαδή ένα όνομα, τό γράφει και... έ, τι βρέξει. Γι' αυτό είπα τόσες φορές ότι αυτό τό παιχνίδι είναι κι' άπρεπο κι' άσκοπο. Ναι, οί Μ. Άγγελές, και λιγώτερες από 10 λέξεις αν έχουν, κοστίζουν 6 δραχμές, πού είναι ο έλάχιστος όρος. Δηλ. με λιγώτερο από 6 δρ. δεν δημοσιεύεται Άγγελ-λία.

Η Άρχοντοπούλα μου γράφει ότι μπορεί να είναι ή πιο τρυφερά μέσα στα παιδιά μου, είναι όμως κι' ή πιο ένθουσιασμένη. Όλα τήν ένθουσιάζουν. Τά μυθιστορήματά μου, οι συνεργάτες μου και τά «πνευματικά παιδιά μου» πού γράφουν στη Σελίδα. Και μ' αυτό τόν ένθουσιασμό μου στέλνει τις απαντήσεις της σ' ένα σωρό Διαγωνισμούς. Θά πη-τε: μά δεν πάρασαν οι προβαπές; Ναι, μά τό γράμμα της φίλης μου δεν είναι σημερινό. Η σειρά του μόνο άρχισε ναρβή...

Όραιο τό γράμμα σου, Αμαυ-λές, όπως πάντα. Ο κ. Ε. διασκεύα-σε αυτό τό γαλλικό μυθιστόρημα σέ δράμα, δεν τό έφερε όμως «εις τά καθ' ήμέρας», δηλαδή εις τά ήθη μας, και γι' αυτό άφησε γαλλικά και τά όνόματα. Αυτό λοιπόν να έξερης: έξελληνίζουν τά όνόματα μόνο όταν μεταφέρουν και τή σκηνή ενός έξ-όμου έργου στην Ελλάδα.

Άχ, πόσα γράμματα έχω ακόμα! Ένα δεύτερο της Τζένας, ένα δεύτερο της Άνδαλουσίας, άλλα της Βιολέτας, της Μυροβόλου Άνδρου, τρίτο της Άνδαλουσίας, άλλα τό Μαμαραμένου Βασιλιά, της Χαλιμάς, τού Άρη, της Κόρης τού Ταυγέτου, της Καν-σαντινής Κόρης, της Κόρης τού Λόγγου, τού Ίπποκτη Λόγγου και... και... και... Άδύνατο να τους άναριθμήσω! Κι' αν έχω τόπο, δεν έχω σήμερα καιρό, να σου παρακαλέσω λοιπόν όλους να δε-χθούν τούς άπασιούς μου, τις εύχαριστίες μου, τις εύχές μου, και να μου ξαναγράψουν. Ίσως τότε θά είναι πιο τυχεροί...

Άπορρίπτονται: «Δυστυχισμένη μάνα» τού Ύμνου της Λευτεριάς. Κάπως φλύαρο. Έπι-πλέον έχει ένα ύψος δραματικό και στομφώδες πού τό άφαιρεί και τή φυσικότητα και τή απλότητα. — «Ψυχές παιδιών» της Σουλφίδος. Τά νοήματα τού πτωχά, δυσάλογα με σθήματα έκείνου πού τις στέλνει. Φυσικά, τό κυριώτερο, τό πρώτο, είναι να υπάρχουν αυτά τά αισθήματα. Ναι, αλλά δεν άρκει: πρέπει να τά έξη κι' ο άλλος. Ώ, είναι μεγάλη ευτυχία να έξομε πώς μ' αγα-πούν, μ' ευλογούν, μ' ευχαριστούν, μ' ευχονται, θέλουν τό καλό μας. Γι' αυτό τά «τυπικά» δεν είναι περι-τάν. Μή λές λοιπόν «εύχομαι από μέσα μου εκείνους πού αγαπώ κι' είναι τό ήτο».

Χαίρω, Χριστουγεννιάτικο Δένδρο, πού σού άρεσε τόσο τό Σήμα. Όχι, δεν παθαίνει τίποτα, ούτε γά-νη στο ψευδώνυμο τού έκείνου πού «άνακαλύπτει». Πρώτο γιατί αυτές οι «άποκαλύψεις» είναι συνή-θως φανταστικές. Δεύτερο, γιατί και

λῆς, δὲν ἔχει διόλου τὴ δύναμιν νὰ υποβάλλῃ. — «Παρεγγήγησεν» καὶ «Τὸ κακὸ ὄνειρον» τοῦ **Ἰουλίου Καίσαρος**. Ἐχουν ξανασταλεῖ καὶ τάχιστα με πεῖ. Φαίνεται ὅτι ὁ **Ι. Κ.** τὰ ἐξανάσσει, πρὶν ἰδεῖ τὴν ἀπάντησιν. — «Ἀπὸ τὰ φαιδρὰ» τοῦ **Πανελληνίου Ὀνειρίου**. Χωρὶς νοστιμάδα. — «Ἐθαγγέλια μεγάλη χαρὰς» τοῦ ἴδιου. Κοινὰ νοήματα καὶ ἡ γλώσσα ἔχει μερικὰς ἀνωμαλίας ἐδῶ καὶ κεῖ. — «Ἐνα δεντράκι πού γιόρτασε μὴ Χριστογεννητικὴν βραδυὰ» τῆς **Ἰουλιέττας Ρομαίου**. Καλὸ, πολὺ καλὸ, ἀλλὰ πολὺλογο, ἡ ἑλλειψὶς συντομίας εἶναι τὸ σπουδαϊότερον ἐλάττωμα στὰ κομμάτια τῆς **Ι. Ρ.** πού κατὰ τ' ἄλλα γράφει τόσο καλὰ. — «Ταξίδι στὴν αἰθέρα» τοῦ **Εὐγενίου**. Ἡ περιγραφή ἔχει κάποια χάρη. Ἀλλ' ἡ γλώσσα τοῦ δὲν εἶναι στρωτή. Πρέπει νὰ προσπαθῇ νὰ μὴ ἀνακατεῖ τὸν τύπου τῆς καθαρεύουσας καὶ τὸν τύπου τῆς δημοτικῆς. — Τὰ ἴδια σχεδὸν ἔχω νὰ πῶ γιὰ τὸ «Ὀνειρον ποδοσφαίρου» τοῦ **Κουσιμίδου**. Αὐτὸ μάλιστα ἔχει περισσώτερη ζωηρότητα. Μὲ λίγη προσοχὴ καὶ ἀσκήσιν, θὰ γράφῃ πολὺ καλύτερα. — «Ὁ ναυαγὸς» τοῦ ἴδιου πολὺ γνωστό. — «Πρωτοχρονιά» τῆς **Μικρομέγας**. Ἀρκετὰ ἀνωμαλίες στὸ μέτρο, πού τὸ αὐτὸ τις ἀνακαλύπτει εὐκολὰ μὲ τὸ ἀπλὸ διάβασμα. — «Σκέψεις» τοῦ **Βάσιγκτον**. Ἀρκετὰ γνωστά. — Θὰ ἐξακολουθήσω. Ὑπενθυμίζω ὅτι καθένος πού βλέπει δημοσιεύμενο ἢ ἀπορριπτόμενο ἓνα κομμάτι τοῦ, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στείλῃ εὐθὺς ἄλλο ἓνα, περὶ ἢ ἑμμετρο, πρωτότυπο ἢ μεταφράσιν, πού νὰ μὴν υπερβαίνει μὴ στήλῃ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναδεύεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, ὁρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναδεύμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1931 ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ **Α.** ἀνήκουν σὲ ἀνόρια καὶ ὅσα ἀπὸ **Κ.** σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ἀγρόμπελη, κ. (ΖΖ). Θάλεια, κ. (ΟΙΜ). Μεγάλῃ Ἰδέα, ἄ. (Γορδιόδ.). Ταῦγέτη, κ. (ΕΚ). Δάρβυ, ἄ. (ΔΚ). Σικωνία Αὔρα, ἄ. (Συλ. Εὐτυχία). Λουλουδάκι τοῦ Τέμπλου, ἄ. (S. V.) Σπρίγξ, κ. (ΕΠ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Βασίλισσα τῆς Νύκτας, κ. Ἀερονάυτης, ἄ. Ἀκριβοδώρητη, κ. Ἡρωϊκὴ Φέσα, κ. Βασίλισσα τῶν Ρόδων, κ. Ἑλληνικὸ Καμάρι, ἄ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλου τῆς: Πέτρον Ριοναί (ἔλαβα τὰ τρία νέα κομμάτια, θὰ τὰ διαβάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ εὐτυχῶς πὺ εἶναι γραμμένα μὲ μὴχανή, γιὰτὶ ἂν ἦταν μὲ τὴν πέννα σάν τὸ γράμμα σου, θάταν ἀδύνατο νὰ τὰ διαβάσω...). **Ναταλίαν Κοκκῶν** (ἄλλα τὴ διεύθυνσιν εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια) **Μικρὸν Πιανίσταν** (ἔκαμες πολὺ καλὰ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ) **Πούπουλο** (τὸ ψευδώνυμό σου πιά θὰ τὸ εἶδες...) **Δίλ. Μάλ.** (χαίρω πάρα πολὺ καὶ ἐλπίζω νάκο λουθήσῃς τὰ ἴχνη τῆς ἀδελφῆς σου) **Ἀδωνιν** (χαίρω καὶ εὐχαριστῶ πολὺ γράφε μου!) **Συλφίδα** (διφορεῖται

καὶ... τριφορεῖται: καλεῖται, καλλίτερος, καλύτερος κτλ. ἐγὼ προτιμῶ τὸν τύπο **καλύτερος**, πρῶτον γιὰτὶ τὸ καλὸς ἔχει ἓνα λάμδα, καὶ ἔπειτα γιὰτὶ ὅλα τὰ εἰς ὑπερος γράφονται μὲ ὑψίλον: **παχύτερος, κοννότερος, πλατύτερος** κτλ.) **Βάγκνερ** (ἔστειλα τὸ ψευδώνυμό σου νὰ τὸ γράφῃς μ' ἑλληνικὰ ψηφία) **Ἀθανάσιον Κωνσταντινίδην** (χαίρω πολὺ καὶ ἐλπίζω τώρα νὰ σοῦ γράφῃς συχνά) **Μαίρη Π. Πάνου** (πολὺ εὐχάριστα αὐτὰ πού μοῦ γράφεις καὶ περιμένω πιά τὰ ποτελέσματα) **Λυσόχαρτο** ἔστειλα) **Ἐξυπνοῦλαν, Ὑπερφυσικὸν Μπεμπέτον, Διονυσίαν Σιγούρου, Ριγολέττον, Φτερωτὴν Βαρκούλαν, Περιπλοκάδα** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 9 Φεβρουαρίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ νέου 253ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 14 Ἀπριλίου.

127. Δεξιόγριφος
Στὸ χέρι τοῦ ζωγράφου θὰ μὲ [βοῦς, Βάσεις κοντά μου καὶ ἓνα γράμμα, Καὶ τότε μ' ἀπορία σου θὰ ἰδῇς Ὀμηρικὴ βασιλίσσα—τὴ θάμνα! **Ἀζώπρος**

128. Στοιχειόγριφος
Τὸ ξέρεεις δὲ αὐτὸ τὸ νησί,
— Νησί μικρὸ μὰ δοξασμένο
Ποῦ ἔνα ἴ αν τοῦ προστεθῇ,
Νερὸ τὸ βλέπεις γεμισμένο.

129. Μεταγραμματισμὸς
Βγάλε Βῆτα, βάλε Ρῶ
Καὶ θὰ ἰδῇς ἀμέσως πῶς
Τὸ χοντροὶ καματερό
Γίνετ' εὐχάριμος καρπός.
Θεόδωρος Α. Παπαθεοδώρου

130. Αναγραμματισμὸς
Βασίλειος στὴ Σουηδία,
Μὰ ἐχθρὸς τοῦ αν φρενιάσῃ
Καὶ μπερδεύῃ τὰ στοιχεῖα,
Θὰ τὸν κατακουρελιάσῃ!
Μικρὸς Καλλιτέχνης

131. Χειρόμυλος
+ * * * *
+
* * + * *
+ *
+
* * * + * * *
* * + * * *
* * * + * * *
* * * + * * *

Καθέτως οἱ σταυροὶ μ' ἐγασφιλόσοφος. Ὁριζοντίως οἱ σταυροὶ καὶ οἱ ἀστερίσκοι, ἐκ τῶν ἄνω κατὰ σειρὰν: μεγάλῃ νήσος τοῦ Αἰγαίου, ἄγριον ζῶον, χρονικὴ μονάς, μὴν, εἶδος λογοτέχνου, μεγάλῃ ἐπιστήμῃ.

132. Κρυπτογραφικὸν
123456789 = Κόλπος. **ΘΕΡΜΑΪΚΑ**
23456 = Ἀρχ. ἀγάλματα
325 = Θεά
45689 = Ἐκ τῶν Δώδεκα
565789 = Κριτής
62389 = Ἐπίθετον

789459 = Ἄγιος
831389 = Πολὺ πρωτῷ
95489 = Νήσος
Μυρεβόλος Ἄνδρος

133-137. Μαγικὸν Ἐπίρημα
Τῇ ἀνταλλαγῇ δύο συνεχῶν γραμμάτων ἐκάστης τῶν κατωθὶ λέξεων δι' ἑνὸς ἐπιρρήματος, ἐκ δύο ἐπίσης γραμμάτων, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν μετ' ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
ἡχος, κοίλωμα, στρόφος, τεράστιος, προσοχή.

Δένα Κλάρα

138. Μεσοστιχίς.
Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κατωθὶ ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν μεγάλον ποταμὸν:

1, Νήσος τῶν Κυκλάδων. 2, Θεά. 3, Κριτής τοῦ Ἀδου. 4, Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. 5, Ὅ,τι εἶναι ὑγρὸν ἢ ἀέριον.

Φαραῶ

139. Φωνηεντόλιπον
* * - ρ ν - δ γ ν τ - δ ξ ν - Θ

Μικροῦλα Ἰρακλὰ

140. Ρεῖφος

ῶν ε ε ε Μέκκα ω ω
: : κτ' Γοάν κτ' ;
ἔλα ε ε Τίλα ω ω

Πάνθειαν Ἀβραδάτου

Λ Υ Ξ Ε Ι Σ
τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 48

674. Σουλαμίτις (σοῦ, λᾶ, μῆ, τίς). — 675. Βράχος βάτραχος. — 676. Γαλῆ-γάλα. — 677. Ἡ πέννα. — 678.

679. ΗΦΑΙΣΤΙΩΝ (φάτην, Ἀνάφη, Ἰωνία, Σιών, Τιτάν, ὅτα, νιάς). — 680-684.

Διὰ τοῦ Ρ: **ρεῦμα, χώρα, πείρα, κηρός, εὐροια.** — 685. **ΑΛΑΣΚΑ**

Π (Ἀληθής, Λεῖος, Ἀσθενής, Σαφής, Κενός, Ἀτυχής). — 686-691. Ὅπιον, ποινή, παῖαν, πείνα, πῦον, πνοή. — 692.

Εἰ εἰσι βαμοὶ εἰσι καὶ θεοί. (ι εἰς ιβ, ὦμη, εἰς ἡς θε, η.) — 693.

MOLIERE (οἰε, Pierre, ile, elle, Rome). — 694-695. Λαμία (lame, y, al. Καβάλλα (cas, va, là).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

!!! ΧΑΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Λ αθένας ἔχει υποχρέωσιν ἀπέναντί του, νὰ ψηφίσῃ φανερὰ τὸ ὠραιότερον τῶν ψευδωνύμων: **ΑΡΗΣ**

Πρωτοπαίνοντας στὸ περιβόλι τῆς Διαπλάσεως ἐπιθυμῶ ἀνταλλαγῇ Μ. Μυστικῶν με: Φιλόσοφον, Κόρην Ἀθηνῶν, Πάνθειαν Ἀβραδάτου, Ἐρσην Ἀρόσου, Δικηγορίαν. Μακρότ. Νάρκισσον, Ντὺνον Ἀυγερῆν, Περιπλοκάδα. Δις: Σοφούλαν Μαυροκεφάλου, Τράπεζαν Ἑλλάδος, Πάτρας. **Χρυσάλλης**

Λ αλληλογραφίᾳ μὲ ὅλα τὰ Διαπλάσφ. πούλα-ες. Περιμένω ἀπ' ὅλους-ες ἓνα γράμμα. Ἰδιαίτερος ἀπὸ Ἀνδραλουσίαν, Περιπλοκάδα, Δὸν Ζεῶν, Κυρὰ τῆς Θαλάσσης. **ΚΕΡΑΥΝΕ**, μέχρὶ πότε θὰ κρατῇς ἢ ἐπιφύλαξις; Δις: Κύριον Β. Καπράλον, Διὰ Ἀ. Ζέφυρον, Νάξου 11, Ἀθῆνας.

ΛΟΥΚΗΣ ΖΕΦΥΡΟΣ

Λ αλληλογραφίᾳ, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ ὅλους-ες. Στείλατε κ. Κορῆν Κοσιδῶν. Κατοῦνη 12, Θεσσαλονίκη, διὰ: **Δικ Σάνδ**

Προκνήσσω Διαγωνισμὸν καρτῶν (τοπιῶν) Συμμετοχὴ δίδραχος. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Περιμένω, Χαρ. Τρικοῦνη 9, Ἀθῆνας, γιὰ τὴν **Κερδένια**

Σ γουρομαλλῇ, Κέρη τῶν Ἀθηνῶν, ἐγκάρδια συγκαρτερία. Μύρον τῆς Ἀνδρῶν θερμῶς εὐχαριστῶ. **ΝΑΡΚΙΣΣΟΣ** Ὑποψήφιος στὸ Δημοψήφισμα.

Α πὸ ὅλα τὰ παιδιὰ πολλαπλῶν μερῶν στὸ Διαγωνισμὸν μου μου, ζητῶ τὴ θεατικὰ καὶ δυνατὴ συγκρίσιν τοῦ γιὰ τὴν τῶσφ ἀργῆτά μου, ἀς πιστεύωμ πῶς κατὰ πῶ δυνάτο ἀπ' τὴ δική μου θέλησιν μὲ κράτησε γιὰ λίγο καιρὸ μακριὰ τους. Δίνω τὴ ζωγραφικὴν ἐπὶ **ΚΥΡΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ**, γιὰ τὴν καλὴ τῆς σκέψης καὶ τὸ διδύλιον σὺν **ΠΙΚΜΑΝ** γιὰ τὴν ὁμορφίαν καὶ τὸν **Ὀ** τελευταῖος ἀς μου στείλῃ τὴ Διὰ τοῦ. Σ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἀμέτρητα εὐχαριστῶ **ΡΟΗ ΡΟΔΙΝΗ**

Α γγουρολογίωτατε. Ἀνεμοστρόβιλε τί θέλετε ἀπὸ μένα γι' ἀντάλλαγμα τῆς (Ἀ' - 649) ἀγγελίας σας; Θέλοντας νὰ συμπληρώσω τὸ λεῖκμά μου, Ἀνταλλάσσω κάρτες μὲ μεγάλα παιδιὰ. Δις μου: **ΛΙΤΣΑ ΜΑΚΡΗ**, Limassol (Chypre).

Πρωτοπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῆς Διαπλάσεως χαίρετὸν τὸν Διαπλάσσομο **Μάριος**

Ποῖα εὐγενικὰ ψυχὴ θὰ μοῦ ἀρνηθῇ ἓνα τετραδία καὶ ἀλληλογραφία; Δις: **Ποστ-Ρεστάντ, Χανιά Κρήτης** διὰ **Ε.**

Λ ύσατε αὐτὸν τὸν Γρίφον: **Ὁς 1/25 ΜΠ** — Διαπλάσσομο, ζητῶ ἀποσπρίξι. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Προδεδία ἴμηνος. Συμμετοχὴ δίδραχος. Δις: **Ποστ-Ρεστάντ, Χανιά-Κρήτης** διὰ **Ε.**

Ε ρνάνης